

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ І ЗВ'ЯЗКУ

Факультет Інформаційних технологій та кібербезпеки
Кафедра Національної безпеки та управління суспільним розвитком

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор з навчальної роботи

_____ Світлана ХАДЖИРАДЄВА

**Методичні рекомендації з підготовки та захисту
кваліфікаційної (магістерська) роботи**

Освітня програма	Управління проєктами та програмами
Спеціальність	073 Менеджмент
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)

ОДЕСА – 2024

УДК 378

У к л а д а ч і:

Азарова Ірина Борисівна, д. т. н., професор кафедри національної безпеки та управління суспільним розвитком;

Безверхнюк Тетяна Миколаївна, д. держ. упр., професор, в.о. зав. кафедри національної безпеки та управління суспільним розвитком;

Логвінов Валерій Григорович, к. е. н., доц., доцент кафедри національної безпеки та управління суспільним розвитком;

Р е ц е н з е н т и:

Олійник Н. І., д. держ. упр., проф., професор кафедри публічного управління та проектного менеджменту Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти» Національної академії педагогічних наук України;

Сакалюк О. О., к. пед. н., доц., завідувач кафедри менеджменту освіти та публічного управління Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

*Рекомендовано до друку Навчально-методичною Радою
Державного університету інтелектуальних технологій і зв'язку
(протокол № 3 від 13 грудня 2024 р.)*

Методичні рекомендації з підготовки та захисту кваліфікаційної (магістерська) роботи [для здобувачів вищої освіти, які опановують ОПП «Управління проектами та програмами» за спеціальністю 073 «Менеджмент»] / Уклад.: І. Б. Азарова, Т. М. Безверхнюк, В. Г. Логвінов. Одеса: ДУІТЗ (Електр. вид. <https://metod.suitt.edu.ua>), 2024. 48 с.

Методичні рекомендації призначені для підготовки, оформлення та організації захисту кваліфікаційних (магістерських) робіт за спеціальністю 073 «Менеджмент» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» ОПП «Управління проектами та програмами».

Навчальне видання для здобувачів вищої освіти другого (магістерський) рівень та науково-педагогічних працівників ДУІТЗ.

ЗМІСТ

Вступ	4
Розділ 1. Вимоги до магістерської роботи як кваліфікаційного дослідження	5
1.1. Програмні вимоги щодо підготовки та захисту кваліфікаційної роботи	5
1.2. Напрями наукових та прикладних досліджень, що проводяться в межах освітньо-професійної програми	7
1.3. Етапи підготовки кваліфікаційної роботи	10
1.4. Структура кваліфікаційної роботи	11
1.5. Вимоги до оформлення кваліфікаційної роботи	17
1.6. Порядок захисту кваліфікаційної роботи	17
Розділ 2. Методичні вказівки щодо змістовного наповнення кваліфікаційної (магістерська) роботи	20
2.1. Змістовне наповнення вступу кваліфікаційної роботи	20
2.2. Змістовне наповнення першого розділу кваліфікаційної роботи	23
2.3. Змістовне наповнення другого розділу кваліфікаційної роботи	25
2.4. Змістовне наповнення третього розділу кваліфікаційної роботи	27
Список рекомендованих джерел	32
Додатки	33
Додаток А. Типовий бланк оформлення завдань на кваліфікаційну роботу	33
Додаток Б. Приклад оформлення титульного аркуша кваліфікаційної роботи	35
Додаток В. Приклад оформлення анотації до кваліфікаційної роботи	36
Додаток Г. Бланк оформлення протоколу засідання комісії з попереднього захисту кваліфікаційної роботи	37
Додаток Д. Форма подання голові екзаменаційної комісії	40
Додаток Ж. Особливості використання наукового стилю викладу інформації	42
Додаток З. Вимоги до оформлення тексту кваліфікаційної роботи	43

ВСТУП

Освітній ступінь магістра передбачає здобуття особою поглиблених теоретичних та/або практичних знань, умінь, навичок за обраною спеціальністю, загальних засад методології наукової та/або професійної діяльності, інших компетентностей, достатніх для ефективного виконання завдань інноваційного характеру відповідного рівня професійної діяльності.

Кваліфікаційна (магістерська) робота підтверджує рівень теоретичної, загальнонаукової та професійної підготовки автора, його вміння застосовувати одержані знання під час вирішення професійно-орієнтованих завдань і здатність до самостійної діяльності. У кваліфікаційній (магістерській) роботі здобувач вищої освіти повинен продемонструвати:

- вміння узагальнювати та аналізувати наукові джерела і фактичні, зокрема статистичні дані;
- вміння працювати з нормативно-правовими актами;
- здатність використовувати сучасні методи дослідження та сучасні інформаційні технології;
- здатність до запровадження інновацій у процесі виконання своїх професійних (функціональних) обов'язків.

Кваліфікаційна (магістерська) робота є самостійною кваліфікаційною працею випускника магістратури, що містить елементи наукової новизни.

Магістерська робота – це самостійне навчально-наукове дослідження, що виконує кваліфікаційну функцію, тобто готується з метою публічного захисту і отримання освітнього ступеня магістра. Основне завдання її автора – продемонструвати рівень своєї наукової кваліфікації, вміння самостійно вести науковий пошук і вирішувати конкретні наукові завдання.

Магістерська робота як наукова праця повинна мати цілісний, однорідний та завершений характер, відповідати сучасному розвитку науки в певній галузі, мати внутрішню єдність та логічність у відображенні ходу і результатів дослідження, а її тема – бути актуальною. Автор магістерської роботи повинен вміти аналізувати теоретичні підходи до вирішення обраної проблеми, застосувати адекватні загальнонаукові та спеціальні методи її дослідження. Результати дослідження та висновки повинні бути науково обґрунтованими, об'єктивними та корисними для подальших наукових досліджень.

Основні вимоги до кваліфікаційної (магістерської) роботи як наукової праці: цілеспрямованість; об'єктивність; чітка логічність та послідовність побудови роботи і викладу матеріалу; глибина дослідження та повнота висвітлення питань; переконливість аргументації викладених думок; точність і стислість формулювань, конкретність викладу матеріалу; обґрунтованість висновків і рекомендацій.

Метою даних методичних рекомендацій є надання здобувачам вищої освіти допомоги щодо розвитку, закріплення і вдосконалення навичок самостійної роботи з оволодіння методами та інструментами управління проектними процесами, обґрунтування нових технологій, продуктів або послуг, а також виконання наукових досліджень.

РОЗДІЛ 1

ВИМОГИ ДО МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ ЯК КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

1.1. Програмні вимоги щодо підготовки та захисту кваліфікаційної роботи

Кваліфікаційна (магістерська) робота є обов'язковою компонентою ОПП «Управління проєктами та програмами» за спеціальністю 073 «Менеджмент». Метою ОПП є підготовка висококваліфікованого, конкурентоспроможного фахівця – менеджера проєктів та програм, здатного ідентифікувати та розв'язувати складні задачі і проблеми проєктного управління, здійснювати ефективне планування та реалізацію проєктів і програм, генерувати нові знання та інноваційні ідеї на засадах оволодіння системою компетентностей, відповідно до сучасних міжнародних стандартів у сфері менеджменту.

Атестація випускників ОПП «Управління проєктами та програмами» зі спеціальності 073 «Менеджмент» проводиться у формі публічного захисту кваліфікаційної (магістерська) роботи й завершується видачою документа встановленого зразка про присудження йому освітнього ступеня «магістр» із присвоєнням кваліфікації «магістр з менеджменту». Атестація здійснюється відкрито і публічно.

Написання кваліфікаційної роботи спрямовано на формування у здобувачів вищої освіти наступних компетентностей:

Загальні компетентності:

- ЗК-1. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- ЗК-3. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.
- ЗК-6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК-7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Спеціальні компетентності:

- СК-1. Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій проєктного менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів.
- СК-2. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани.
- СК-3. Здатність до саморозвитку, навчання впродовж життя та ефективного самоменеджменту.
- СК-7. Здатність розробляти проєкти, управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість.
- СК-9. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські та проєктні рішення, забезпечувати їх реалізацію.
- СК-12. Здатність формулювати вимоги та зміст проєкту, управляти ними на основі застосування міжнародних стандартів та підходів до управління проєктами.
- СК-14. Здатність управляти проєктом як інтегрованою системою взаємопов'язаних

сфер виконання на всіх етапах життєвого циклу проєкту.

СК-15. Здатність використовувати спеціалізоване програмне забезпечення для ефективного управління проєктом, створення нових організаційних структур проєктної роботи та команд проєктів.

Програмні результати навчання:

ПРН-1. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління проєктами та програмами в непередбачуваних умовах.

ПРН-2. Ідентифікувати проблеми в організації і проєктах та обґрунтовувати методи їх вирішення.

ПРН-3. Проектувати ефективні системи управління організаціями, проєктами та програмами.

ПРН-4. Обґрунтовувати та управляти проєктами, генерувати підприємницькі ідеї.

ПРН-5. Планувати діяльність організації в стратегічному та проєктному векторах.

ПРН-6. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських та проєктних рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність.

ПРН-8. Застосовувати спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи для вирішення задач управління організацією та управління проєктом.

ПРН-11. Вміти спрямовувати поведінку людей, створювати організаційні структури проєктної роботи та управляти командою проєкту.

ПРН-14. Вміти застосовувати знання, уміння, інструменти та методи до операцій проєкту для забезпечення відповідності вимогам проєкту, спрямовувати роботи проєкту на досягнення запланованих кінцевих результатів.

ПРН-15. Вміти формулювати вимоги та зміст проєкту, управляти ними на основі застосування міжнародних стандартів та каскадних (Waterfall) і гнучких (Agile) підходів до управління проєктами.

Нормативно-правові документи, що регламентують процес підготовки та захисту кваліфікаційної (магістерська) роботи в ДУІТЗ (<https://suitt.edu.ua/polozhennia>):

- Положення про забезпечення академічної доброчесності та етики в ДУІТЗ (затверджене рішенням Вченої ради від 23.12.2021 року, протокол № 8);
- Положення про атестацію осіб, які здобувають ступень бакалавра та магістра в ДУІТЗ (затверджене рішенням Вченої ради від 02.02.2023 року, протокол № 1);
- Положення про вирішення конфліктних ситуацій в ДУІТЗ (затверджене рішенням Вченої ради від 10.02.2023 року, протокол № 1);
- Положення про апеляційну комісію в ДУІТЗ (затверджене рішенням Вченої ради від 13.07.2022 року, протокол № 11);
- Порядок організації наукової та інноваційної діяльності в ДУІТЗ (введено в дію наказом ректора № 01-02-32 від 03.02.2023 р.).

1.2. Напрями наукових та прикладних досліджень, що проводяться в межах освітньо-професійної програми

У межах ОПП «Управління проектами і програмами» за спеціальністю 073 «Менеджмент» наукові та прикладні дослідження здобувачів другого (магістерський) рівня вищої освіти здійснюється за такими напрямками (тематичними блоками):

I. Організація ефективної системи надання соціальних послуг населенню

- 1.1. Створення системи обслуговування за місцем проживання інвалідів та самотніх осіб похилого віку (доставка продуктів харчування, ліків, надання медичних, транспортних та інших послуг);
- 1.2. Розробка та впровадження інноваційних механізмів створення системи муніципального житла;
- 1.3. Організація притулків для бездомних;
- 1.4. Сприяння організації дитячих будинків сімейного типу;
- 1.5. Організація компактного поселення самотніх осіб похилого віку у спеціалізовані помешкання комунальної власності з наявністю відповідного технічного устаткування та обслуговуючого персоналу;
- 1.6. Організація комунальної системи працевлаштування тимчасово безробітних, надання послуг з працевлаштування за скороченим режимом або специфічним графіком роботи;
- 1.7. Організація комунальної системи сприяння організованій реалізації надлишків продукції домашніх та підсобних господарств;
- 1.8. Організація системи комунальних транспортних перевезень до закладів освіти та охорони здоров'я жителів віддалено розташованих місць помешкань;
- 1.9. Організація системи комунальних культурних установ для обдарованих дітей та молоді (дитячі та юнацькі будинки творчості тощо);
- 1.10. Організація комунальної системи обміну та продажу житла й приватних земельних ділянок;
- 1.11. Організація ефективної системи одержання жителями повної інформації, необхідної для забезпечення їх особистих прав та життєво необхідних потреб;
- 1.12. Розвиток системи професійного волонтерства.

II. Розвиток туристичної діяльності та курортної справи

- 2.1. Розроблення комплексних програм та здійснення презентаційних заходів з розвитку туризму та курортів на конкретній території;
- 2.2. Здійснення комплексу заходів з розвитку місцевої інфраструктури туристичного бізнесу;
- 2.3. Розвиток зеленого туризму у сільській місцевості;
- 2.4. Формування мережі інформаційно-аналітичних агентств та підприємницьких структур у сфері туристичної діяльності з комунальною майновою участю.

III. Розроблення та реалізація Проектів і програм з енерго- та ресурсозбереження, у тому числі у житлово-комунальній сфері

- 3.1. Розроблення та впровадження Проектів оснащення комунальних установ та організацій устаткуванням з використанням технологій енерго- та

ресурсозбереження;

3.2. Оснащення сучасними приладами обліку споживання ресурсів в рамках здійснення комплексу заходів з реформування житлово-комунального господарства;

3.3. Оснащення комунальних підприємств устаткуванням, що забезпечує суттєву оптимізацію споживання ресурсів та економію коштів бюджету місцевого самоврядування;

3.4. Підготовка фахівців з експлуатації нового обладнання та формування мережі сервісного обслуговування;

3.5. Термомодернізація житлових будинків та будівель комунальної власності.

IV. Запровадження інноваційних інструментів розвитку підприємництва

4.1. Формування комплексу місцевих ініціатив з розвитку підприємництва на конкретній території (створення інформаційних центрів, компактне розміщення на пільгових умовах суб'єктів малого бізнесу на території виробничих комплексів, що мають вільні площі, розміщення муніципальних замовлень тощо);

4.2. Створення комунальної системи запобігання банкрутству підприємств, важливих для розвитку територіальної громади;

4.3. Створення електронного бізнес-довідника у м. Одеса;

4.4. Створення консалтингової фірми з розвитку малого та середнього бізнесу.

V. Модернізація інженерної інфраструктури

5.1. Модернізація мереж тепло-, водо-, газо- та електропостачання і водовідведення в рамках здійснення перетворень на території АТО;

5.2. Запровадження інноваційних механізмів збору, вивозу та утилізації (переробки) сміття.

VI. Розробка та обґрунтування малих бізнес-проектів

6.1. Проект розвитку комерційної нерухомості

6.2. Проект створення бізнес-центру

6.3. Проект будівництва бази відпочинку "Відпочинок на воді"

6.4. Проект створення малого готелю

6.5. Проект створення рекреаційно-житлового комплексу

6.6. Проект створення компанії з надання послуг

6.7. Проект створення автосервісу

6.8. Проект створення нічного клубу

6.9. Проект створення сільськогосподарської фірми

6.10. Проект створення ставкового комплексу

6.11. Проект створення гоночної траси

6.12. Проект створення скейт - парку

6.13. Проект будівництва житлового комплексу

6.14. Проект створення міні-заводу з виробництва цегли

6.15. Проект створення спортивного кафе-бару

6.16. Проект створення туристичної бази

6.17. Проект створення готельного комплексу

6.18. Проект створення автомийного комплексу

6.19. Проект створення підприємства з переробки

VII. Концептуальні основи управління проектами

- 7.1. Механізми ефективного управління змінами в ході реалізації проектів
- 7.2. Адаптація різних видів організаційних структур до умов ринкової невизначеності з урахуванням системи взаємовідносин учасників проекту (на прикладі конкретної організації (фірми))
- 7.3. Ресурсна теорія фірми як методологічна основа забезпечення конкурентоспроможності проекту
- 7.4. Механізми планування ресурсів та методи вирівнювання ресурсного конфлікту (на прикладі реального проекту)
- 7.5. Управління проектними ризиками в умовах ринкової невизначеності: принципи аналізу та методи зниження
- 7.6. Організаційний механізм управління якістю проектів
- 7.7. Організаційно-правові засади проведення торгів за проектами
- 7.8. Модель формування і розвитку проектної команди (на прикладі реального проекту)
- 7.9. Інформаційне та програмне забезпечення процесу управління проектом (на прикладі реального проекту)

VIII. Теоретичні та організаційно-правові засади розроблення проектів у публічній сфері

- 8.1. Розроблення проекту ресурсного забезпечення соціально-економічного розвитку малого міста
- 8.2. Програмно-цільові методи в управлінні проектами розвитку регіонів і міст
- 8.3. Ініціація і розроблення інвестиційних проектів у сфері міжсекторної взаємодії "влада-бізнес-громадськість"
- 8.4. Методологія управління проектами як інструмент обґрунтування структури виборчого процесу
- 8.5. Управління соціальними ризиками як підсистема системи управління публічними проектами: моделі, методи аналізу, способи зниження.

Вдало і обґрунтовано обрана тема кваліфікаційної (магістерської) роботи значною мірою визначає доцільність і результативність усього дослідження. Теми і проблеми досліджень зумовлені потребами розвитку суспільства, необхідністю усунення певних протиріч або задоволення певних потреб. Мотивом вибору теми дослідження можуть бути необхідні для розв'язання проблеми досвід, творчий потенціал випускника магістратури. При цьому необхідно враховувати і наявність потрібної для майбутнього дослідження матеріалів проектно-кошторисної або технічної документації, відповідних технічних та інструментальних засобів тощо.

Здобувачі вищої освіти можуть обирати напрями досліджень відповідно до своїх інтересів та вибирати теми, які є актуальними в відповідній галузі.

Тему кваліфікаційної роботи здобувач вищої освіти обирає із запропонованих кафедрою та погоджує її з науковим керівником. Також за погодженням із науковим керівником здобувач може запропонувати самостійно сформульовану тему дослідження – за умови обґрунтування доцільності та актуальності її розробки, з врахуванням власних наукових інтересів. Якщо здобувач не мав змоги у визначений графіком освітнього процесу термін обрати

тему кваліфікаційної роботи, замість нього це робить науковий керівник та керівник проєктної групи (гарант освітньої програми).

Кваліфікаційна робота також може бути виконана за темами, замовленими державними установами, підприємствами або організаціями, які уклали договори з університетом на навчання або співпрацю. Тематика кваліфікаційних робіт повинна бути актуальною і реалістичною, передбачаючи дослідження конкретної проблеми та проведення експериментів на основі діяльності об'єктів дослідження. При виборі теми наукової роботи слід враховувати її значущість для об'єкта дослідження, можливість отримання відповідних експериментальних даних і результатів, проведення власних емпіричних досліджень, наявність актуальних джерел інформації, а також особисті професійні здобутки та наукові інтереси.

Кваліфікаційна робота магістра базується на поглибленому вивченні здобувачем законодавчих та нормативно-правових актів, стандартів, технічних регламентів, спеціалізованої вітчизняної та зарубіжної наукової літератури з теми, що відповідає науковим інтересам здобувача вищої освіти, а також на аналізі передового досвіду з обраної проблеми.

Рекомендується використовувати україномовні та іншомовні (англомовні) інформаційні джерела за останні 5 років, за винятком фундаментальних праць з відповідної тематики.

Робота повинна включати результати власних досліджень, спрямованих на вирішення професійних завдань з розроблення та управління проєктами, а також містити теоретичні та аналітично-експериментальні висновки.

1.3. Етапи підготовки кваліфікаційної роботи

Кожна кваліфікаційна (магістерська) робота, від творчого задуму до остаточного оформлення кваліфікаційної праці, має неповторну специфіку. Однак усі роботи наділені загальними особливостями, які охоплюють універсальні послідовні процеси її підготовки:

- вибір теми, обґрунтування її актуальності, визначення рівня її розробленості; визначення об'єкту, предмету, мети і завдань дослідження;
- збір, вивчення й аналіз необхідної наукової та прикладної інформації з теми дослідження;
- відпрацювання гіпотези й теоретичних передумов дослідження, визначення предметної області;
- вибір методів та інструментів дослідження;
- обробка й аналіз результатів експериментального дослідження;
- написання тексту роботи, оформлення її вступу та висновків, формування додатків та списку використаних джерел;
- підготовка до публічного захисту і захист наукового дослідження.

Дотримання послідовності етапів наукового пошуку забезпечує високий професійний рівень дослідження і ефективність впровадження результатів кваліфікаційної (магістерська) роботи. Її написання повинно проходити у процесі

постійного консультування з керівником роботи.

Підготовка кваліфікаційної (магістерська) роботи здійснюється в три етапи.

Етап 1 – організаційно-підготовчий:

- 1) підписання наказу про затвердження тем кваліфікаційних (магістерських) робіт та призначення наукових керівників;
- 2) обговорення здобувачем з науковим керівником наукового дизайну кваліфікаційної (магістерська) роботи;
- 3) ознайомлення здобувача освіти з документом «Завдання на кваліфікаційну (магістерська) роботу» та узгодження з ним План-графіку виконання завдань. Приклад оформлення завдання на кваліфікаційну (магістерська) роботу наведено у Додатку А.

Етап 2 – дослідницький. На цьому етапі здобувач освіти здійснює науко-дослідницьку діяльність, згідно узгоджених з науковим керівником завдань дослідження.

Етап 3 – оформлення тексту кваліфікаційної (магістерська) робота, згідно встановлених вимог до робіт такого типу.

В процесі роботи над кваліфікаційною роботою здобувач вищої освіти, під керівництвом наукового керівника, бере активну участь у науково-практичних заходах (конференції, круглі столи, форуми тощо), де презентує власні та/або колективні наукові/освітні здобутки з теми дослідження.

1.4. Структура кваліфікаційної роботи

Структура та зміст кваліфікаційної (магістерська) роботи формуються в контексті текстової частини та додатків. До основних структурних складових текстової частини кваліфікаційної роботи обов'язково додається скан-копія завдання до виконання роботи (Додаток А).

Базова¹ структура кваліфікаційної (магістерської) роботи здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою «Управління проєктами та програмами», містить такі основні елементи: вступ, основну частину, висновки та пропозиції, список використаних джерел, додатки (табл. 1.1).

Таблиця 1.1

Базова структура магістерської роботи

<i>Елемент базової структури</i>	<i>Обсяг</i>	<i>Примітки</i>
Титульний лист	1 стор.	Додаток Б
Бібліографічний опис та анотація кваліфікаційної роботи	1 стор.	Додаток В
Зміст	1-2 стор.	Додаток З
Перелік умовних позначень (скорочень)	1 стор.	Надається за необхідністю
Вступ	3 – 5 стор.	

¹Структура магістерської роботи, безумовно, залежить від її тематики, проте це відображається найчастіше у складових розділів або їх змістовному наповненні, а кількість і спрямованість розділів залишаються незмінними

Основна частина: 3 розділи	65 – 80 стор.	Кожний з розділів завершується висновками
Висновки та пропозиції	5 – 7 стор.	
Список використаних джерел	Не менше 50 найменувань	Виключно джерела, які згадуються в тексті роботи
Додатки	Кількість не регламентовано	
Відгук наукового керівника	1 – 2 стор.	
Рецензія	1 – 2 стор.	

ТИТУЛЬНИЙ АРКУШ оформлюється відповідно до зразку, наданому у додатку Б. Зміна будь-якої частини титульного аркушу не припустима.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ ОПИС оформлюється згідно зі зразком (додаток В).

АНОТАЦІЯ кваліфікаційної роботи – це її стисла характеристика, тобто коротке викладення її сутності, змісту і отриманих результатів. Зразок анотації також надано у додатку В.

ЗМІСТ магістерської роботи містить найменування та номери початкових сторінок усіх розділів, підрозділів та пунктів (якщо вони мають заголовки), зокрема вступу, висновків до розділів, загальних висновків, додатків, списку використаної літератури та ін. Зміст магістерської роботи зазвичай займає 1-1,5 сторінки. Він має відображати сутність теми дослідження та логіку дослідження. Назви розділів і підрозділів повинні бути стислими і зрозумілими, літературно грамотними, тісно пов'язаними з назвою роботи, але не повторювати її.

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ, символів, одиниць, скорочень і термінів та їх пояснення (визначення) не є обов'язковим елементом кваліфікаційної роботи, але, якщо в тексті роботи часто використовуються мало поширені умовні позначення, формування такого переліку значно полегшує працю як автора, так і наукового керівника, рецензента та членів державної екзаменаційної комісії.

Якщо спеціальний термін, скорочення, символ або позначення повторюється менше трьох разів, то вони не вносяться до переліку умовних позначень, їх тлумачення наводиться у тексті при першому згадуванні.

!	<i>Навіть якщо в кваліфікаційній роботі наданий перелік умовних позначень, символів, одиниць, скорочень і термінів, при першій появі їх в тексті приводять тлумачення</i>
---	---

ВСТУП розкриває сутність і стан проблеми, що обрано автором для вирішення, її значущість; підстави, вхідні дані та гіпотезу дослідження; містить обґрунтування необхідності проведення дослідження – тобто вступ є дуже відповідальною частиною магістерського дослідження, свого роду її *візитною картою*.

Вступ обов'язково містить:

– обґрунтування актуальності та наукової і практичної значущості обраної

теми магістерського дослідження;

- формулювання мети, завдання, предмету і об'єкту дослідження;
- гіпотезу дослідження;
- методи дослідження, що використовувались автором для досягнення мети дослідження;
- опис наукової новизни і практичної значущості результатів дослідження;
- структуру роботи: вступ, три розділи (.... підрозділів), висновки. Загальний обсяг роботи складає сторінки. Список використаних джерел містить найменувань, у тому числі іноземною мовою. У роботі вміщенорисунків,таблиць,додатків.

За наявності оприлюднення результатів кваліфікаційної роботи наводиться інформація про наукові та науково-практичні конференції, семінари, наради, на яких доповідалися результати роботи, а також вказується наявність публікацій у наукових журналах, збірниках наукових праць, матеріалах конференцій.

!	<i>Всі наведені складові вступу повинні бути відображені без скорочень їх кількості і власних інтерпретацій назв; при цьому загальний об'єм вступу не повинен перевищувати 3-5 сторінок. Тому у вступі величезна увага приділяється логічності, лаконічності та точності формулювань, їх повної відповідності змісту магістерської роботи. І саме тому вступ готується після завершення кваліфікаційного дослідження!</i>
----------	--

ПЕРШИЙ РОЗДІЛ. У ньому надається теоретичне обґрунтування напрямів вирішення проблеми дослідження з метою отримання таких результатів:

- обґрунтування актуальності та значущості проблеми дослідження;
- виявлення можливих шляхів вирішення проблеми дослідження;
- визначення правових, ринкових, територіальних та інших обмежень щодо вирішення проблеми.

Результати подаються у висновках до розділу 1.

Для отримання зазначених вище результатів, перший розділ повинен складатися із таких підрозділів:

- 1.1. Постановка проблеми дослідження;
- 1.2. Аналіз підходів до вирішення проблеми дослідження;
- 1.3. Нормативна та правова база для вирішення поставленої проблеми;
- 1.4. Аналіз потенціалу території для вирішення досліджуваної проблеми;
- 1.5. Аналіз тенденцій ринку/галузі;

Висновки до розділу 1 мають визначити актуальність досліджуваної проблеми та можливості її вирішення в сучасних умовах.

Інформаційну базу для підготовки першого розділу складають відомості із таких джерел, як:

- офіційні сайти державних органів влади і місцевого самоврядування;
- наукові видання та стандарти з управління проектами, в тому числі матеріали конференцій, круглих столів, тощо;
- офіційні сайти підприємств та організацій;

- офіційні сайти науково-дослідних інститутів та об'єднань;
- фондові матеріали.

!	<i>В кваліфікаційному дослідженні можна використовувати інформацію тільки із офіційних джерел та наукових видань.</i> <i>Не використовуйте неперевірену, випадкову інформацію, це може призвести до невірних, викривлених висновків і бути сприйняте як фальсифікація фактів.</i> <i>Обов'язково посилайтеся на джерело інформації, інакше Вас можуть звинуватити у плагіаті та зняти роботу з захисту.</i> Обсяг першого розділу – 15-20 сторінок, тому викладення матеріалу повинно бути стислим, логічним і точним.
---	---

ДРУГИЙ РОЗДІЛ. У ньому визначаються шляхи вирішення досліджуваної проблеми із застосуванням проектного підходу з метою отримання таких результатів, як:

- встановлення цілей проекту та очікуваних результатів його реалізації для цільових аудиторій;
- визначення альтернативних варіантів реалізації проекту та обраний (найбільш ефективний) спосіб;
- обґрунтування доцільності, здійсності та життєздатності реалізації проекту за результатами проектного аналізу.

Відповідно до зазначених результатів, другий розділ має містити такі підрозділи:

- 2.1. Цілі проекту та очікувані для цільових аудиторій результати його реалізації;
- 2.2. Аналіз альтернатив проекту та опис продукту проекту;
- 2.3. Проектний аналіз.

Висновки до розділу 2 мають бути представлені як опис продукту проекту та обґрунтування доцільності його реалізації.

!	<i>Напрями проведення проектного аналізу та зміст розділу 2.3 визначається для кожного конкретного проекту з науковим керівником.</i> Обсяг другого розділу – від 20 до 25 сторінок, тому в текст роботи включаються тільки найбільш значущі для подальшого дослідження факти, відомості і висновки. Всі інші матеріали виносяться у додатки. <i>Не використовуйте в тексті роботи графічні матеріали (рисунок), які Ви не розробили і не створили самостійно. Якщо Ви вважаєте, що такі матеріали дуже важливі для подальшого дослідження, то наведіть їх у додатках з обов'язковим посиланням на джерело.</i>
---	---

Інформаційну базу для підготовки другого розділу складають відомості із тих самих джерел, що вже були рекомендовані вище для першого розділу. Крім того, обов'язково використовуйте основні висновки, які впливають із аналізу теоретичної інформації, проведеного в першому розділі, а саме виявлені можливі шляхи вирішення проблеми дослідження з урахуванням правових та інших

обмежень.

ТРЕТІЙ РОЗДІЛ. У цьому розділі кваліфікаційної роботи здійснюється планування проектних дій з метою отримання таких результатів, як:

- визначення змісту проекту;
- виявлення заінтересованих сторін проекту, визначення їх інтересів та можливостей щодо їх залучення до проекту;
- встановлення технологічних зв'язків робіт проекту, розроблення сітьової моделі та календарного плану проекту;
- встановлення вартості проекту;
- аналіз ресурсів проекту;
- планування проектних дій за іншими галузями проектних знань, враховуючи особливості реалізації конкретного проекту.

Відповідно до зазначених результатів, третій розділ має містити такі підрозділи:

- 3.1. Зміст проекту;
- 3.2. Розклад проекту;
- 3.3. Ресурси проекту;
- 3.4. Вартість проекту;
- 3.5. Комунікації проекту;
- 3.6. Якість проекту;
- 3.7. Ризики проекту;
- 3.8. Заінтересовані сторони проекту;
- 3.9. Закупівлі і постачання у проєкті;
- 3.10. Інтеграція проекту.

Висновки до розділу 3 мають бути представлені як проектна пропозиція або анотація проекту.

!	<i>Перші чотири підрозділи є обов'язковими для виконання в рамках магістерської роботи. З наступних підрозділів ще два обираються обов'язково з погодженням із науковим керівником.</i>
---	---

Інформаційну базу для підготовки третього розділу складають основні висновки та результати попереднього дослідження, а саме:

- найбільш впливові фактори зовнішнього середовища;
- встановлені обмеження реалізації проекту;
- цілі проекту;
- опис продукту проекту;
- технологія виробництва продукції/послуг.

!	<i>Обсяг третього розділу – від 30 до 35 сторінок, тому в текст роботи включаються тільки висновки і результати розрахунків. Всі інші матеріали, в тому числі розрахункові таблиці, плани, графіки тощо виносяться у додатки.</i>
---	---

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ. Висновки мають містити стисле викладення теоретичних і практичних результатів, отриманих автором кваліфікаційної роботи особисто в ході дослідження, а також обґрунтування перспектив проведення подальших досліджень у даній сфері, рекомендації щодо впровадження результатів дослідження у практику.

Ознайомлення з текстом висновків повинно сформувати уявлення про ступінь досягнення автором магістерської роботи поставленої мети і вирішення її завдань. *Кожне конкретне завдання, що сформульоване у вступі, повинно знайти відображення у висновках.* Саме у висновках концентровано надаються ті здобутки автора кваліфікаційної роботи, що виносяться на обговорення й оцінку ЕК в процесі захисту роботи – тобто *висновки є квінтесенцією кваліфікаційної роботи.*

Висновки та пропозиції можуть бути оформлені як пронумерований арабськими цифрами виклад результатів дослідження, описаних в розділах основної частини роботи.

!	<i>В висновках не допускається посилання на інших авторів, їх цитування, а також наведення загальновідомих істин.</i> Обсяг висновків – від 5 до 7 сторінок
---	---

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ формується у вигляді нумерованого списку (використовуються тільки арабські цифри) за алфавітом. Бібліографічний опис джерел складають відповідно до чинних стандартів з видавничої і бібліотечної справи.

!	<i>Як правило, правильна бібліографічна характеристика наводиться в книгах на звороті титульного аркуша!</i> Список використаних джерел повинний містити не менше 50 найменувань. <i>Список складається виключно з тих джерел, на які є посилання у тексті кваліфікаційної роботи.</i>
---	---

ДОДАТКИ мають включати допоміжний матеріал, необхідний для повноти сприйняття кваліфікаційного дослідження і наводяться тільки в разі необхідності. Таким допоміжним матеріалом є, зазвичай:

- проміжні математичні доведення, формули та розрахунки;
- таблиці допоміжних цифрових даних;
- опис інструкцій, методик та алгоритмів, що використовувалися у дослідженні;
- допоміжні ілюстрації;
- громіздкі таблиці, блок-схеми тощо.

!	<i>Для додатків можна не дотримуватися вимог щодо розміру шрифту та міжрядкового інтервалу.</i> <i>В додатки виносяться всі таблиці, що не вміщуються на 2 сторінки стандартного розміру.</i> Кількість додатків не регламентується
---	--

1.5. Вимоги до оформлення кваліфікаційної роботи

Оформлення кваліфікаційної (магістерська) роботи здійснюється відповідно до загальних вимог, що висуваються до наукових робіт, згідно з ДСТУ 3008:2015 «Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання».

Текст кваліфікаційної (магістерська) роботи виконується українською мовою та передбачає використання наукового стилю викладу інформації, тобто стилю мовлення, який використовується для передачі наукових знань, результатів досліджень, теоретичних та експериментальних даних. Особливості наукового стилю та приклади його застосування наведені у Додатку Ж.

Основний текст поділяється на розділи та підрозділи. Заголовки основних частин («ЗМІСТ», «ВСТУП», «НАЗВА РОЗДІЛУ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ») друкуються великими літерами (шрифт напівжирний), вирівнюються по центру, з відстанню у 2 інтервали між заголовком і текстом. Розділи позначають арабськими цифрами (1, 2, 3 і т.п.), підрозділи – номером розділу та підрозділу через крапку (1.1, 1.2 або 2.1, 2.2 і т.п.).

Виділення важливих частин тексту допускається лише напівжирним, курсивом, напівжирним курсивом або підкресленням, і повинні бути виконані в одному стилі по всьому тексту. В роботі використовуються лапки одного стилю: «...», апострофи – '. Прізвища та ініціали зазначаються в одному стилі (О. І. Синьов або О. Синьов), з нерозривним пробілом між ними (сполучення клавіш «Shift – Cntr – Пробіл»).

Довідкова інформація про вимоги щодо оформлення нумерації, ілюстрацій, таблиць, формул, посилань, цитувань, приміток, посилань, цитувань та приміток подано у Додатку З.

Оформлення списку використаних джерел слід подавати згідно з вимогами державного стандарту ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні вимоги та правила складання», який установлює види бібліотечних посилань, правила та особливості їхнього складання і розміщування у документах. Зазначається автор (якщо є), назва, місце видання, видавництво, рік видання, загальна кількість сторінок у книзі. Назви використаних робіт не перекладають і подають мовою оригіналу. У Додатку З наведено приклади оформлення літератури.

Текст кваліфікаційної (магістерська) роботи набирається шрифтом *Times New Roman* 14 пунктів, міжрядковий інтервал 1,5. Поля: зліва – 3 см, справа – 1 см, зверху та знизу – 2 см. Робота повинна бути надрукована на стандартних аркушах А4 (210×297 мм), з таблицями та ілюстраціями на форматі А3 за необхідності.

1.6. Порядок захисту кваліфікаційної роботи

Захист кваліфікаційних робіт проводиться на відкритому засіданні екзаменаційної комісії (далі – ЕК) у терміни, встановлені наказом ректора. Процедура захисту кваліфікаційних (магістерська) робіт здійснюється в два етапи:

Етап 1 – попереднє представлення кваліфікаційної (магістерська) роботи на засіданні комісії випускової кафедри, яка складається з не менш ніж з 3-х викладачів кафедри.

Склад комісії (комісій) для попереднього розгляду матеріалів кваліфікаційних (магістерська) робіт і терміни її роботи встановлюється розпорядженням завідувача випускової кафедри.

Комісія заслуховує доповідь здобувача за результатами виконаної роботи, висновок керівника та аналізує відповідність текстової частини кваліфікаційної роботи встановленим у відповідних методичних вказівках вимогам до її змісту та структури.

За результатами попереднього розгляду роботи комісія може прийняти рішення: про готовність роботи до захисту та направлення її для перевірки на плагіат; рекомендує доопрацювати роботу (*окремих розділів текстової частини, додаткових матеріалів, коригування посилань тощо*) та визначає терміни повторного розгляду роботи; про неготовність роботи до захисту (Додаток Г).

Після отримання позитивного висновку попереднього розгляду роботи комісії здобувач формує Word-файл та передає його керівникові роботи.

Керівник кваліфікаційної роботи направляє кваліфікаційну роботу (файл роботи повинен містити всі розділи, крім списку використаних джерел і додатків, які не підлягають перевірці на наявність плагіату) до комісії з академічної доброчесності на перевірку щодо наявності плагіату, яка здійснюється відповідно до «Положення про забезпечення академічної доброчесності та етики в Державному університеті інтелектуальних технологій і зв'язку».

За результатами роботи комісії з академічної доброчесності (якщо за висновком комісії робота відповідає нормам академічної доброчесності) керівник кваліфікаційної роботи розміщує її в репозитарії ДУІТЗ, для цього створюється pdf-файл кваліфікаційної магістерської роботи в повному обсязі (разом зі списком використаних джерел і додатками).

Якщо за висновком комісії з академічної доброчесності до роботи є зауваження технічного характеру: некоректні посилання, цитування, неправильне оформлення окремих розділів тощо, то керівник повертає здобувачеві роботу на доопрацювання та встановлює терміни надання доопрацьованої кваліфікаційної роботи для повторної перевірки.

У разі, якщо в роботі комісією з академічної доброчесності встановлено факт академічного плагіату і є значні зауваження за висновком комісії, то науковий керівник готує проект рішення випускової кафедри про недопущення роботи до захисту.

На кваліфікаційну роботу, розміщену в репозитарії, надається не менше, ніж одна *рецензія*, яка підписується науково-педагогічним працівником ДУІТЗ, іншого ЗВО або фахівцем-професіоналом.

Рецензія складається із зазначенням: посилання на кваліфікаційну роботу в репозитарії ДУІТЗ; відповідності кваліфікаційної роботи затвердженій темі та завданню; повноти розкриття змісту роботи та поставлених в ній задач; недоліків та зауважень по роботі; рекомендованої оцінки роботи та висновку про можливість

присудження здобувачу другого (магістерського) ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації.

Негативна оцінка, яка може бути висловлена в рецензії, не є підставою для недопущення роботи до захисту в ЕК.

Рецензія має бути надана на випускову кафедру не пізніше, ніж за три дні до встановленого терміну захисту кваліфікаційної роботи в ЕК.

На засіданні випускової кафедри розглядаються результати роботи обох комісій та приймається рішення про допуск здобувачів до захисту в ЕК. Робочі матеріали (протоколи, робочі записи тощо за наявності) обох комісій долучаються до протоколу засідання випускової кафедри.

Керівник кваліфікаційної (магістерської) роботи готує висновок та складає подання голові ЕК щодо захисту кваліфікаційної роботи (Додаток Д).

Висновок керівника роботи складається із зазначенням: відповідності виконаної роботи поставленому завданню; ступеня самостійності при виконанні роботи; участь у конференціях, семінарах тощо (за наявності); інших аспектів, які характеризують професійні якості здобувача вищої освіти; загальної оцінки виконаної роботи, відповідності її змісту вимогам освітньо-професійної програми і можливості присвоєння йому (їй) відповідної кваліфікації та присудження відповідного ступеню.

Етап 2 – публічний захист кваліфікаційної (магістерська) роботи на засіданні ЕК.

Захист кваліфікаційної (магістерська) роботи проходить на відкритому засіданні ЕК у порядку, встановленому у «Положення про екзаменаційну комісію та атестацію здобувачів вищої освіти в Державному університеті інтелектуальних технологій і зв'язку».

РОЗДІЛ 2

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ЩОДО ЗМІСТОВНОГО НАПОВНЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ (МАГІСТЕРСЬКА) РОБОТИ

2.1. Змістове наповнення вступу кваліфікаційної (магістерська) роботи

Кваліфікаційна робота є навчально-дослідницькою працею, в основу якої покладено моделювання більш-менш відомих рішень. Виконання кваліфікаційної (магістерська) роботи повинне не стільки вирішувати наукові проблеми (завдання), скільки засвідчити, що її автор здатний належним чином вести науковий пошук, розпізнавати професійні проблеми, знати загальні методи і прийоми їх вирішення. Тому наведені в методичних рекомендаціях вимоги щодо змістовного наповнення та використовуваних методів дослідження носять рекомендаційний характер та можуть бути змінені на більш доцільні з точки зору змісту конкретного проекту та набутих компетенцій магістранта.

Основними структурними частинами кваліфікаційної (магістерська) роботи за освітньою програмою «Управління проектами та програмами» є: вступ, три розділи, висновки та рекомендації. Змістове наповнення структурних частин кваліфікаційної (магістерської) роботи в систематизованому вигляді фіксує як вхідні передумови дослідження, так і весь його хід, а також отримані при цьому результати.

Вступ складається з наступних структурних елементів: актуальність теми кваліфікаційного дослідження; мета дослідження; завдання дослідження; предмет та об'єкт дослідження; методи дослідження; наукова новизна та практична значущість дослідження; інформація про оприлюднення результатів дослідження; структура роботи.

Актуальність теми – це стисле обґрунтування необхідності розробки обраної теми кваліфікаційного дослідження для отримання позитивного соціального або економічного ефекту

Для обґрунтування актуальності теми у вступі необхідно коротко і лаконічно описати: сутність проблеми; її значущість для подальшого суспільного розвитку; роботи відомих науковців та практиків над вирішенням зазначеної проблеми; питання, що залишилися невирішеними; обґрунтування необхідності свого дослідження.

Мета дослідження – це те, до чого прагне здобувач у своєму магістерському дослідженні, тобто кінцевий результат роботи. Мета дослідження зазвичай співзвучна назві теми

кваліфікаційного дослідження. Формулювання мети кваліфікаційного дослідження зазвичай починається з преамбули: «розробити...», «встановити...», «обґрунтувати...», «виявити...» Т. Д.

Мета дослідження пов'язана з об'єктом і предметом дослідження, а також з його кінцевим результатом та базується на тих засобах та способах, через здійснення яких досягається кінцевий результат.

Кінцевий результат дослідження передбачає вирішення проблемної ситуації, яка відображає суперечність між типовим станом об'єкта дослідження в реальній практиці і вимогами суспільства до його більш ефективного функціонування.

Мету дослідження формулюють одним реченням. Щоб досягти поставленої мети, необхідно розв'язати кілька (як правило, до 5) завдань. Мета і завдання мають бути взаємопов'язані і розкривати тему, заявлену в назві роботи. Не можна формулювати мету так: «Дослідити (вивчити, проаналізувати) певний процес (об'єкт, явище)», оскільки дослідження й аналіз – це не мета, а засоби її досягнення.

Формулюючи мету, варто чітко зазначити, що саме Ви хочете установити, визначити, виявити, з'ясувати в своїй роботі.

Завдання дослідження – визначають основні етапи кваліфікаційного дослідження для досягнення поставленої мети. При формулювання завдань кваліфікаційного дослідження необхідно врахувати, що опис вирішення цих завдань складе зміст розділів і підрозділів магістерської роботи, назви яких співзвучні поставленим завданням. У переліку вирішуваних завдань необхідно виділяти найбільші без їх дроблення на дрібніші задачі. Формулювання завдань зазвичай починається зі слів: «дослідити...», «проаналізувати...», «вивчити...», «визначити...», «розробити...» та ін.

Формулюючи завдання, вкажіть, що конкретно Ви передбачаєте зробити: проаналізувати, визначити особливості, систематизувати вітчизняний і зарубіжний досвід, виокремити, дослідити й описати, розглянути, з'ясувати, простежити, показати, класифікувати, експериментально перевірити й обґрунтувати, визначити тенденції, окреслити шляхи підвищення ефективності, розробити рекомендації тощо.

ПРИКЛАД 	Мета кваліфікаційної роботи – розробити проект створення центру розвитку особистості у м. Одеса. Мета роботи передбачає виконання таких завдань: - проаналізувати сучасний стан, проблеми і напрями розвитку позашкільної освіти в Україні; - дослідити пріоритетні напрями навчально-виховного процесу у позашкільних навчальних закладах; - дослідити умови створення центру розвитку особистості у м. Одеса в форматі позашкільного навчального закладу; - визначити оптимальні характеристики проектного центру,
---	---

	відповідний набір послуг та режим функціонування; - розробити проект створення розвитку особистості у м. Одеса та довести його здійснимість і ефективність.
--	---

Об'єкт дослідження – це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію й обране для вивчення.

Предмет дослідження – це те, що міститься в межах об'єкта. Це теоретичне відтворення об'єктивної дійсності, тих суттєвих зв'язків та відношень, які підлягають безпосередньому вивченню в даній магістерській роботі, є головними, визначальними для конкретного дослідження

Об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового пізнання співвідносяться між собою як загальне й часткове. В об'єкті виділяють ту його частину, яка є предметом дослідження. Саме на нього спрямовують увагу, оскільки предмет дослідження визначає тему роботи.

Методи дослідження – способи рішення науково-технічних завдань; інструмент для проникнення в глибину дослідницьких об'єктів. Вказують на шляхи досягнення мети та розв'язання поставлених у роботі завдань, свідчать про достовірність і вірогідність отриманих наукових результатів

Перераховувати методи дослідження слід коротко та конкретно, визначаючи, що саме досліджувалось певним методом. Це дасть змогу пересвідчитися в логічності та прийнятності вибору саме цих методів.

Наукова новизна – розкриває головну наукову концепцію автора, дає наукове пояснення його досліджень у новому якісному й кількісному аспектах (розвиток відомих ідей, наукове обґрунтування нових способів вирішення проблем, технічних рішень та ін.)

У вступі надається стислий опис нових наукових положень (рішень), запропонованих особисто автором магістерської роботи. При цьому необхідно показати відмінність одержаних результатів від відомих раніше, описати ступінь новизни (вперше одержано, удосконалено, дістало подальшого розвитку тощо).

Практична значущість дослідження – відомості про практичне застосування одержаних результатів або рекомендацій щодо їх використання

Відзначаючи практичну цінність одержаних результатів, необхідно також надати інформацію щодо ступеня їхньої готовності до використання та його масштабів, тобто визначити можливі галузі їхнього впровадження.

Структура роботи – це стисла характеристика роботи за структурними елементами, з зазначенням усіх структурних елементів (вступ, розділи, висновки), загального обсягу роботи в сторінках та кількісною характеристикою елементів, які доповнюють роботу (таблиці, рисунки, додатки)

ПРИКЛАД

Структура кваліфікаційної роботи. Робота складається із вступу, 3 розділів, висновків, списку використаних джерел, додатків. Загальний обсяг роботи складає 145 сторінки, з яких 107 сторінок основного тексту*. Список використаних джерел містить 58 найменувань. У роботі вміщено 15 таблиць, 16 рисунків та 7 додатків.

* Загальний обсяг роботи – це номер останньої сторінки додатків. Основний зміст – це номер останньої сторінки висновків «мінус» 2 сторінки (титольний лист та анотація). Увага! Література + додатки не входять до основного змісту!

2.2. Змістовне наповнення першого розділу кваліфікаційної роботи

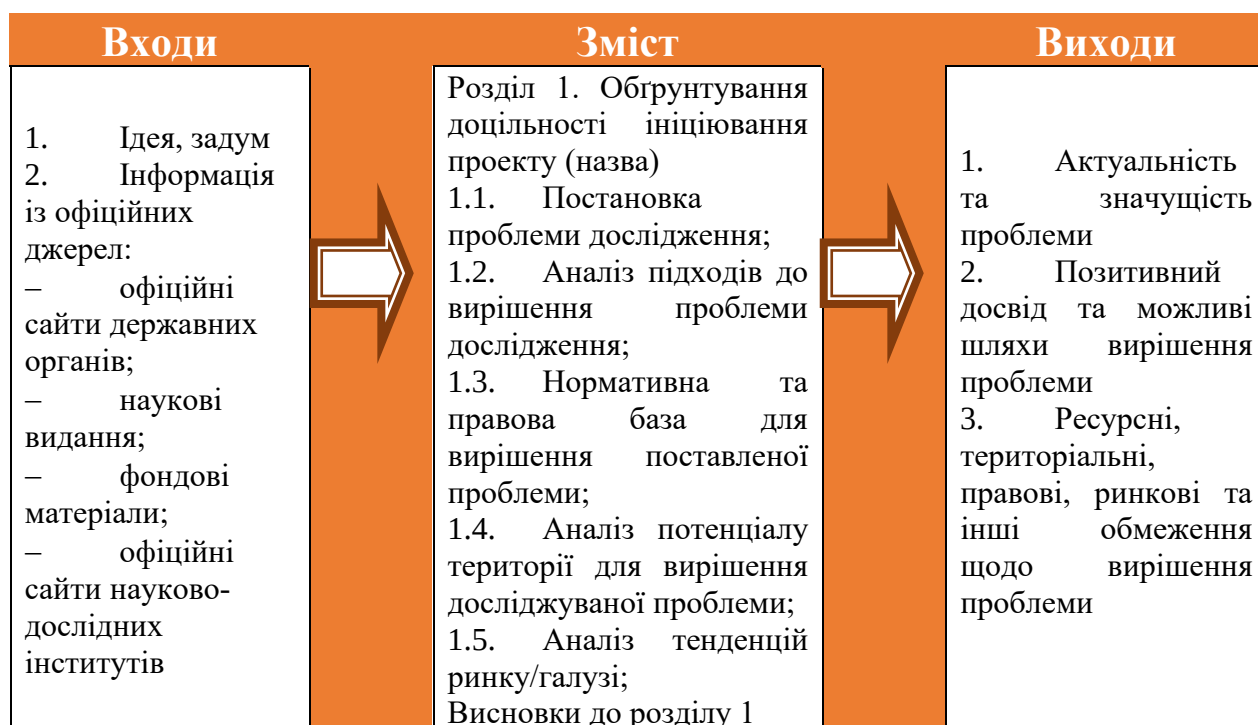

Рис. 2.1. Узагальнена структура першого розділу і логіка його написання

Рекомендований зміст підрозділів першого розділу

Постановка проблеми дослідження. У підрозділі 1.1 необхідно надати специфічну термінологію магістерського дослідження, а далі перейти до описання існуючої проблеми, якій присвячене дослідження. Визначити актуальність проекту, обґрунтувати необхідність, соціально-економічну спрямованість та реалістичність виконання проекту. Необхідно показати глобальні та вітчизняні тенденції у даній сфері, існуючі ринкові тренди, сталість потреби на ринку у даному виді продукту/послуги тощо. Проблема має бути описана просто, прозоро і конкретно з використанням переконливих аргументів, які повинні містити кількісні та якісні показники, конкретні цифри і факти. На основі визначеної проблематики рекомендується провести причинно-наслідковий аналіз та побудувати дерево проблем.

Аналіз підходів до вирішення проблеми дослідження. У підрозділі 1.2 фіксується дослідження підходів вирішення зазначеної в п. 1.1 проблеми дослідження, надається характеристика існуючих технологій / методів / сценаріїв вирішення проблеми.

Нормативна та правова база для вирішення поставленої проблеми. Аналіз нормативно-правової бази призначений виявити правові щодо вирішення проблеми. Багато вказати основні нормативно-правові акти, що регламентують діяльність в сфері, обраної для проектування, та їх найбільш значущі для дослідження положення. Якщо обрана сфера регламентується значною кількістю нормативно-правових актів, то їх перелік та характеристику бажано навести у додатках до кваліфікаційної роботи.

Аналіз потенціалу території для вирішення досліджуваної проблеми (варіативний склад). У підрозділі 1.4 надається характеристика території реалізації проекту з позиції її географічного розташування, економічного потенціалу, соціально-демократичного становища, екологічного стану (у випадку, коли це є актуальним для дослідження) та бізнес-середовища. Для аналізу обираються виключно такі характеристики території, які є визначальними для теми дослідження!

Аналіз тенденцій ринку/галузі (варіативний склад). Аналіз ринку проводиться з метою одержання даних про ринкові умови для визначення діяльності підприємства. Об'єктами ринкового дослідження є тенденції й процеси розвитку ринку, включаючи аналіз зміни економічних, науково-технічних, демографічних, екологічних, законодавчих і інших факторів; структура і географія ринку; місткість ринку; динаміка продажів; бар'єри ринку; стан конкуренції; сформована кон'юнктура; можливості та ризики.

У висновках до першого розділу надається стисле обґрунтування актуальності проблеми, шляхи її вирішення, стратегічна мета проекту та обмеження по проекту, зокрема, які можуть виникати через законодавчі норми та правила, а також внаслідок певних вимог до характеристик/ресурсів території.

2.3. Змістовне наповнення другого розділу кваліфікаційної роботи

Рис. 2.2. Узагальнена структура другого розділу і логіка його написання

Рекомендований зміст підрозділів другого розділу

Цілі проекту та очікувані для цільових аудиторій результати його реалізації.
 Отримані результати дослідження зовнішнього оточення та внутрішнього середовища проекту дозволяють далі визначити генеральну мету, або місію проекту, а також цілі і завдання, необхідні для досягнення генеральної мети.

Місія – це генеральна мета проекту, що чітко визначає причину його ініціації. Вона встановлює призначення проекту, забезпечує орієнтири для визначення цілей наступних рівнів, а також стратегій на різних організаційних рівнях. Іншими словами, місія відповідає на запитання – «Чого повинен досягнути проект?».

Місія повинна надати відповіді на наступні питання: що проект створює, чим відрізняється від інших аналогічних? яку користь має споживач продукту проекту? що підтримуватиме подальше існування продукту проекту після завершення проекту? хто є споживачем продукту проекту і що він чекає від проекту?

Цілі проекту – це усвідомлене уявлення про ті результати, які повинні бути досягнуті шляхом спрямованих зусиль. Іншими словами, цілі – це відповідь на

запитання «Що треба зробити, щоб досягти мети?». В проектному менеджменті для визначення цілей проекту найчастіше використовують методику SMART.

Наступним методом здійснення цілепокладання проекту є метод «дерева цілей» – графічний метод декомпозиції цілей проекту або бізнесу. «Дерево цілей» – це структурована, побудована за ієрархічним принципом (розподілена по рівнях, ранжирувана) сукупність цілей програми, проекту, плану, в якій виділені генеральна мета («вершина дерева»); підлеглі їй цілі першого, другого і подальшого рівнів («гілки дерева»). Назва «дерево цілей» пов'язане з тим, що схематично представлена сукупність розподілених за рівнями цілей нагадує по виду перевернуте дерево (див. рисунок 2.3).

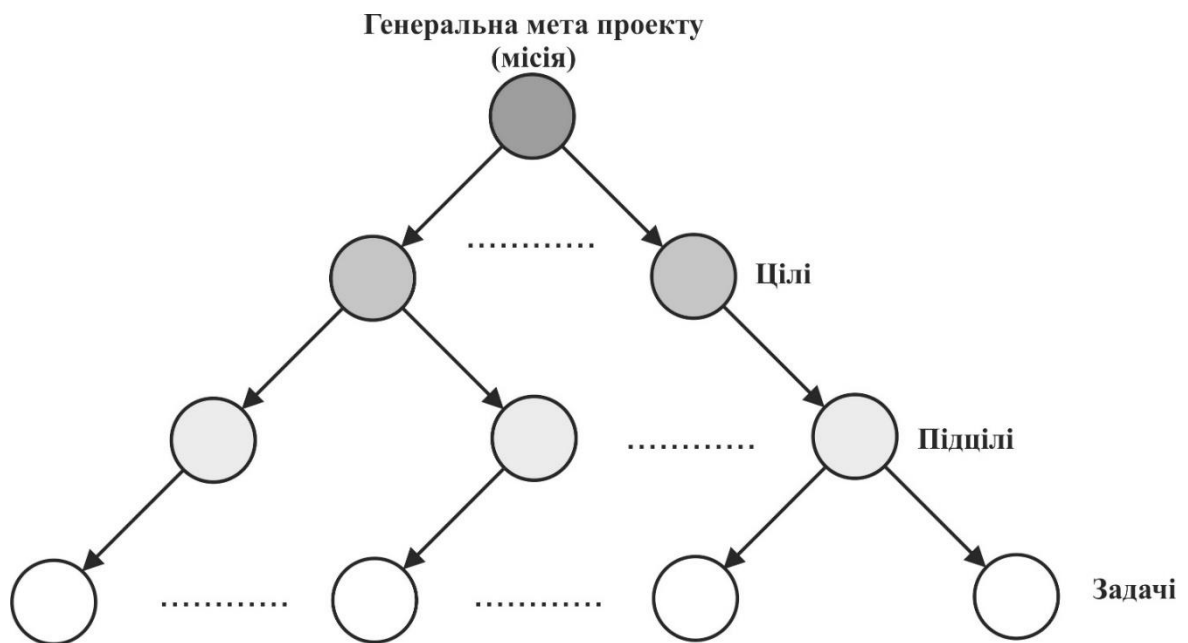

Рис. 2.3. Принципова схема побудови дерева цілей

Аналіз альтернатив та опис продукту проекту. У підрозділі 2.2 надається оцінка альтернативних варіантів проекту. Визначаються основні альтернативи за проектом, описується їх детальна характеристика. Розробляється критеріальний апарат для оцінки альтернативних варіантів та проводиться якісна оцінка. Залежно від специфіки вхідних даних для аналізу проектних альтернатив можна використовувати експертні оцінювання.

У підрозділі 2.2 також надається стисла характеристика продукту проекту. Вказуються вид діяльності згідно КВЕД України, до якого буде відноситись проект. Надається технічна та технологічна характеристика послуг чи товарів створюваних в результаті проекту. Описується організаційна структура новостворюваного/модернізованого підприємства/організації. Для розуміння внутрішніх процесів створюваного/модернізованого підприємства рекомендується надати стислий опис технології виробництва продукції/послуг. Опис технології можна представити у вигляді технологічної карти процесу виробництва продукції/надання послуг. Зміст технологічної карти залежить від специфіки проєктованих послуг.

Проектний аналіз - один з основних видів робіт (метод дослідження), що

виконується ініціатором проекту на передінвестиційній стадії проекту з метою визначення соціально-економічної ефективності проекту, комплексу ризиків, доцільності реалізації проекту і організації його фінансування. У підрозділі 2.3. слід навести результати проектного аналізу. Види проектного аналізу, що проводяться для визначення доцільності, здійснимості та життєздатності проекту, обираються за погодженням із науковим керівником виходячи з контексту кожного конкретного проекту. Серед видів проектного аналізу є наступні: стратегічний аналіз проекту; технічний / технологічний аналіз проекту; соціальний аналіз; інституційний аналіз; екологічний аналіз проекту; комерційний/маркетинговий аналіз проекту; фінансово-економічний аналіз проекту.

У висновках до другого розділу стисло резюмується отримуваний продукт проекту та надається обґрунтування доцільності і можливості реалізації проекту. Вказується обраний найбільш оптимальний спосіб (альтернатива) реалізації проекту, генеральна (стратегічна) мета проекту та стислий опис його конкретних цілей. Надаються стислий опис продукту проекту та результати аналізу здійснимості проекту у визначеному конкурентному середовищі, в умовах обмежених ресурсів, а також результати розрахунків комерційної / соціальної ефективності проекту.

2.4. Змістове наповнення третього розділу кваліфікаційної роботи

Рис. 2.4. Узагальнена структура третього розділу і логіка його написання

Рекомендований зміст підрозділів третього розділу

Зміст проекту. У підрозділі 3.1., для представлення обґрунтованого змісту проекту, відповідно до процесу стратегічного планування та цілепокладання проекту, необхідно розробити:

- структурно-логічну матрицю проекту;
- ієрархічну структуру робіт проекту (WBS – Work Breakdown Structure).

Розклад проекту наводиться у підрозділі 3.2. В рамках планування управління розкладом проекту в магістерському дослідженні рекомендується графічне представлення розкладу проекту у вигляді лінійчатої діаграми, або діаграми Ганта, побудованої у спеціалізованому програмному забезпеченні Microsoft Project® або аналогічних програмних продуктах. З метою оптимізації процесу планування проектних дій та обсягу магістерської роботи, після завершення планування управління ресурсами та вартістю проекту, розклад проекту рекомендується доповнити даними щодо ресурсів, призначених на виконання робіт проекту, та вартості залучення відповідних ресурсів із розрахунком бюджету проекту.

Ресурси проекту. У підрозділі 3.3. наводяться результати процесу планування ресурсів: ієрархічна структура ресурсів проекту; призначення ресурсів на операції проекту; календарі ресурсів. Також обов'язково наводиться планування управління людськими ресурсами проекту. У цьому підрозділі потрібно: стисло описати суть управління командою проекту; представити список членів команди проекту та розрахунок витрат на оплату їх праці; сформулювати основні обов'язки та кваліфікаційні вимоги до кожного члена команди; розробити OBS команди проекту; розробити матрицю відповідальності (за необхідністю винести у додатки).

Вартість проекту. У підрозділі 3.4. наводяться результати планування витрат на проект – найважливішої складової успішної його реалізації. Планування витрат є першим кроком на шляху планування вартості проекту: планування ресурсів – які ресурси й у якій кількості необхідні для виконання робіт проекту; оцінка вартості – визначається вартість задіяних ресурсів; бюджетування – визначення вартості кожної окремої роботи. Оцінка вартості проекту – це оцінка ймовірної вартості ресурсів, які потрібні для виконання проектних робіт. Для оцінки вартості проекту рекомендується використання методу «знизу нагору» (bottom-up estimate). Цей метод зазвичай використовується для вироблення погодженої базової ціни проекту або остаточної вартісної оцінки проекту. Оцінка припускає оцінку вартості кожного завдання на рівні групи робіт, з наступним підсумовуванням результатів на підсумкових рівнях. Додавання оцінок дає загальну оцінку вартості всього проекту. Перевага даного методу полягає в досить високій точності результатів. Бюджет проекту розраховується автоматично за допомогою програми Microsoft Project®. Бюджетні витрати по кожному етапу реалізації проекту та структура витрат по проекту оформлюються у вигляді таблиці або діаграми.

Комунікації проекту. У даному підрозділі описується план збору інформації, в якому визначаються джерела інформації і методи її одержання; план розподілу інформації, в якому визначаються споживачі інформації та способи її доставки. Обов'язковим є детальний опис кожного документа, який повинен бути отриманий або переданий, включаючи формат, зміст, рівень детальності і використовувані визначення; план введення в дію тих чи інших видів комунікацій; методи оновлення і вдосконалення плану комунікацій. План управління комунікаціями – це документ, що описує: вимоги й очікування від комунікацій для проекту; як і в якому вигляді буде відбуватися обмін інформацією; коли і де будуть мати місце комунікації; хто несе відповідальність за забезпечення кожного типу комунікацій. Основою для забезпечення комунікаційних вимог є організаційна структура проекту та матриця відповідальності.

Якість проекту. У підрозділі 3.6. потрібно:

- 1) Стисло описати суть управління якістю проекту (PMBoK);
- 2) Незалежно від специфіки проекту для кожної віхи вказати заходи з планування якості проекту – контроль термінів, обсягу виконаних робіт і освоєної частини бюджету. Залежно від специфіки проекту для деяких віх можна вказати додаткові заходи, наприклад, перевірку відповідності оформлення документації вимогам ДСТУ 3008:2015 або перевірку якості будівельних робіт вимогам державних будівельних норм (ДБН);
- 3) Зазначені вище заходи можуть виконувати як члени проектної команди, так і представники замовника або незалежні експерти. При цьому використовуються погоджені з зацікавленими сторонами метрики якості, які описують характерну властивість проекту або продукту і спосіб його вимірювання в процесі контролю якості. Результат вимірювання – це фактична величина, допустимі варіації визначають можливі відхилення метрики. Наприклад, мета в області якості проекту може бути сформульована наступним чином: «Залишитися в рамках схваленого бюджету $\pm 10\%$ »;
- 4) Залежно від специфіки проекту вказати вимоги до якості закуповуваних товарно-матеріальних цінностей, послуг, робіт, програмного забезпечення та ін., зробивши посилання на відповідні міжнародні стандарти (ISO), ДСТУ, державні регламенти або ДБН;
- 5) Залежно від специфіки продукту проекту вказати вимоги до його якості, зробивши посилання на відповідні стандарти ISO, ДСТУ або регламенти. При необхідності вказати вимоги до сертифікації (обов'язкової / добровільної) або ліцензуванню продукту проекту. При цьому необхідно врахувати відповідні часові та фінансові витрати при плануванні строків виконання та бюджету проекту.

Ризики проекту. У даному підрозділі описуються результати планування заходів щодо попередження проектних ризиків, починаючи з ідентифікації останніх, їх якісної та кількісної оцінки, з використанням карти та матриці ризиків. Розробка плану управління ризиками проекту передбачає розробку заходів реагування на ризики на всіх етапах реалізації проекту. Процес планування управління ризиками проекту містить наступні етапи: ідентифікація ризиків; якісний аналіз ризиків; кількісний аналіз ризиків;

планування реагування на ризики (методи та заходи).

Заінтересовані сторони проекту. У даному підрозділі надаються результати аналізу заінтересованих сторін проекту. Передбачається: ідентифікація усіх заінтересованих сторін проекту (зовнішніх та внутрішніх); визначення потреби (інтересу), що виникає у кожної заінтересованої сторони; визначення можливих ризиків та проблем, які можуть виникати під час взаємодії з заінтересованою стороною проекту. На підставі зазначеної інформації визначається стратегія взаємодії з кожною заінтересованою стороною. Аналіз передбачає реєстр заінтересованих сторін та побудову матриці заінтересованих сторін.

Закупівлі та постачання у проекті. У даному підрозділі надаються результати аналізу потреб, можливостей, умов, ризиків та загроз здійснення закупівель та постачань ресурсів, необхідних для виконання проекту (товарів, робіт та послуг).

Інтеграція проекту. Даний підрозділ передбачає розроблення Статуту проекту – документу, який формально авторизує існування проекту і надає керівнику проекту повноваження використовувати ресурси організації в операціях проекту. Статут проекту забезпечує зв'язок між проектом і стратегічними цілями організації, дозволяє документально оформити проект і показує зобов'язання організації щодо проекту. Він документально оформляє високорівневу інформацію, що відноситься до проекту, продукту, послуги або результату, для отримання яких призначений даний проект, в тому числі:

- призначення проекту;
- вимірні цілі проекту і відповідні критерії успіху;
- високорівневі вимоги;
- високорівневі описи, межі і ключові результати проекту,
- сукупний ризик проекту;
- укрупнений розклад контрольних подій;
- заздалегідь затверджені фінансові ресурси;
- список основних зацікавлених сторін;
- вимоги до схвалення проекту (т. е. що саме становить успіх проекту, хто вирішує, що проект виявився успішним, і хто підписує рішення про закінчення проекту);
- критерії виходу з проекту (т. е. які умови повинні бути виконані, щоб проект або його фаза були закриті або скасовані);
- призначений керівник проекту, сфера відповідальності і рівень повноважень;
- П.І.Б. і повноваження спонсора або іншої особи (осіб).

Відповідно до Керівництва РМВоК®, статут проекту розробляється на основі бізнес-кейсу проекту, плану управління вигодами та угод, включаючи угоди із зовнішніми замовниками, факторів внутрішнього середовища підприємства та активів процесів організації.

Висновки до розділу 3 формуються приблизно таким чином:

1. Алгоритм роботи з заінтересованими сторонами при реалізації проекту складається з 3 етапів: реєстр заінтересованих сторін; аналіз впливу і зацікавленості в проекті; планування дій з управління заінтересованими сторонами та

розроблення матриці заінтересованих сторін. Важливою складовою роботи з заінтересованими сторонами для є залучення стейкхолдерів до діалогу щодо проекту. Аналізуючи впливи та інтереси кожного з учасників, потрібно розробляти план комунікацій у проекті. Кожен учасник проекту являє собою невід'ємну частину в загальній системі і для успішного досягнення цілей проекту і отримання якісних результатів необхідно задовольнити вимоги всіх учасників проекту, або прийти до якогось компромісного рішення.

2. Ключовими причинами недостатньої забезпеченості населення є те, що Саме на вирішення головної проблеми – спрямовано проект

3. Аналізуючи план виконання проекту можна зробити такі висновки: проект триватиме днів; всі необхідні роботи розподілено на фази та етапів; етапи розподілено на групи робіт виходячи із їх сутності; тривалість фаз становить: передінвестиційної – днів, інвестиційної – днів; закриття проекту – ... днів.

4. Склад робочої групи для виконання проектних робіт визначається WBS структурою проекту. Членами проектної команди є..... Розроблено кваліфікаційні вимоги до членів проектної команди.

5. Бюджет проекту складає грн. Найбільш затратними виявилися роботи щодо –% від всього бюджету проекту. Наступною за витратністю є –%.

6. Підвищення якості може бути досягнене в результаті впровадження системи управління якістю з урахуванням факторів, що впливають на процес Вимоги до якості послуг можуть задаватися національними стандартами, нормативно-технічними документами.....

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бірта Г. О., Бургу Ю. Г. Методологія і організація наукових досліджень : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2014. 142 с.
2. Блага Н. В. Управління проєктами : навч. посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 152 с.
3. Важинський С. Е., Щербак Т. І. Методика та організація наукових досліджень : навч. посіб. Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с.
4. Гуторов О. І. Методологія та організація наукових досліджень : посіб. Харків : ХНАУ, 2017. 57 с.
5. Данченко О.Б., Занора В.О. Проектний менеджмент: управління ризиками та змінами в процесах прийняття управлінських рішень : монографія. Черкаси : ПП Чабаненко Ю.А., 2019. 278 с
6. Зацерковний В. І., Тішаєв І. В., Демидов В. К. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 236 с.
7. Основи методології та організації наукових досліджень : навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнтів / за ред. А. Є. Конверського. Київ : Центр учбової літератури, 2020. 352 с.
8. Проектний менеджмент у публічному управлінні: підручник / кол.авт.: Ю.П. Шаров, Т.М. Безверхнюк, І.О. Дробот та ін. К.: НАДУ, 2017. 334 с.
9. Сучасні інформаційні технології та системний аналіз у наукових дослідженнях: Навч. посіб. / І. Ю. Черепанська, А. Ю. Сазонов. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 270 с.
10. Технологія управління соціальними проєктами : Монографія / Т.М. Безверхнюк, А.О. Левицький, К.В. Пеклун, І.В. Руда, І.А. Сенча, Т.В. Сивак / За заг. ред. Безверхнюк Т.М. Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2014. 351 с.
11. Управління проєктами: навчальний посібник / Уклад.: Л.Є. Довгань, Г.А. Мохонько, І.П. Малик. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2017. 420 с.
12. Управління проєктами : навчальний посібник / О.В. Березін, М.Г. Безпорточний. - Суми : Університетська книга, 2019. 272 с
13. A Guide to the Project Management Body of Knowledge (PMBOK guide) – 6 Ed. Project Management Institute, Inc. Independent Publishers Group. Chicago, IL, 2017. 756 с.
14. A Guide to the Project Management Body of Knowledge (PMBOK guide) – 7 Ed. Project Management Institute, Inc. Independent Publishers Group. Chicago, IL, 2021. 275 с.

ДОДАТКИ

Додаток А

Типовий бланк оформлення завдань на кваліфікаційну роботу

Міністерство освіти і науки України
Державний університет інтелектуальних технологій і зв'язку

Факультет Інформаційних технологій та кібербезпеки
Кафедра Національної безпеки та управління суспільним розвитком

Рівень вищої освіти Другий (магістерський)
Спеціальність 073 Менеджмент
Освітня програма «Управління проєктами та програмами»

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри

(Підпис)* (Прізвище та ініціали)*
(число)* (місяць)* (рік)* р.

ЗАВДАННЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ

(прізвище, ім'я, по батькові в родовому відмінку здобувача)*

1. Тема роботи: (тема роботи за наказом)*

Керівник роботи: (прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання керівника)*
затверджені наказом ректора від (число)* (місяць)* (рік)* р. № (номер наказу)*

2. Зміст роботи: (наводиться зміст роботи)*

3. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв

4. Дата видачі завдання (дата)*

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ п/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання	Примітка

Здобувач вищої освіти

(підпис)*

(прізвище та ініціали)*

Керівник роботи

(підпис)*

(прізвище та ініціали)*

* Замість тексту у дужках із зірочкою розміщується інформація за змістом.

Ці примітки на аркуші завдання не відтворюються.

В кваліфікаційну роботу вставляється скан завдання.

Оригінал подається секретарю ЕК після засідання кафедри, яке розглядає питання щодо готовності здобувача до захисту.

Приклад оформлення титульного аркуша кваліфікаційної роботи

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Державний університет інтелектуальних технологій і зв'язку

Факультет Інформаційних технологій та кібербезпеки

Кафедра Національної безпеки та управління суспільним розвитком

ПЕТРЕНКО Петро Петрович

КВАЛІФІКАЦІЙНА МАГІСТЕРСЬКА РОБОТА

НАЗВА РОБОТИ

Спеціальність: **073 Менеджмент**

Освітня програма: **Управління проєктами та програмами**

Керівник: **Іваненко П. П., к. т. н., доцент, доцент кафедри національної безпеки та управління суспільним розвитком**

ОДЕСА – 20**XX**

Приклад оформлення анотації до кваліфікаційної роботи

Сакалюк М. П. Удосконалення системи управління персоналом в умовах кризи: на прикладі компанії «СТЕП» [кваліфікаційна (магістерська) робота зі спеціальності 073 Менеджмент; ОПП «Управління проєктами та програмами»] / наук. кер.: к.е.н., доц. А. П. Миколайчук; Державний університет інтелектуальних технологій і зв'язку. Одеса: ДУІТЗ, 2024. 72 с.

Анотація

Текст текст текст.....

Ключові слова: криза, HR-менеджмент, ризик-менеджмент, прийняття управлінських рішень.

Бланк оформлення протоколу засідання комісії з попереднього захисту кваліфікаційної роботи

ПРОТОКОЛ ЗАСІДАННЯ КОМІСІЇ З ПОПЕРЕДНЬОГО ЗАХИСТУ

від _____ 20XX р.

ПІБ здобувача		ПІБ керівника	
Тема КР <u>магістра</u> за наказом			

1. Результати попереднього захисту кваліфікаційної (бакалаврська / магістерська) роботи

Параметри оцінки	Результати розгляду КРМ		
	Виконано (– / +)		Принципові зауваження
1. ПЕРЕДУМОВИ ПРОХОДЖЕННЯ ПОПЕРЕДНЬОГО ЗАХИСТУ КРМ			
- відповідність теми роботи наказу			
- наявність підписів керівника КРМ та його відгуку			
- наявність зовнішньої рецензії			
- наявність оформленого завдання на КРМ			
- наявність оформленої анотації (українська та англійська мови)			
- обсяг пояснювальної записки від 100 до 120 стор.			
- кількість слайдів (8-12)			
- використані літературні джерел (не менш 50)			
2. ВИМОГИ ДО ВСТУПУ:			
- обґрунтування актуальності теми;			
- мета та завдання роботи;			
- об'єкт та предмет дослідження;			
- методи дослідження;			
- елементи наукової новизни;			
- практична значущість (результати самостійно проведених досліджень, що можуть бути впроваджені в діяльність підприємств, установ, організацій)			
- апробація результатів роботи (статті та тези доповідей)			
3. ВИМОГИ ДО ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНОГО РОЗДІЛУ:			
- відповідність темі КР			

- наявність посилань на джерела			
- ув'язка теоретико-методологічних питань з пропозиціями дослідницько-аналітичного та проектно-рекомендаційного розділів			
- наявність висновків по розділу			
4. ВИМОГИ ДО ДОСЛІДНИЦЬКО-АНАЛІТИЧНОГО РОЗДІЛУ			
- аналіз стану розвитку підприємств галузі, умов їх функціонування			
- аналіз та розкриття змісту питань на прикладі конкретних підприємств, установ, організацій			
- наявність зв'язку результатів аналізу з пропозиціями проектно-рекомендаційного розділу			
5. ВИМОГИ ДО ПРОЕКТНО-РЕКОМЕНДАЦІЙНОГО РОЗДІЛУ			
- наявність декількох взаємопов'язаних підрозділів			
- наявність конкретних науково-обґрунтованих пропозицій щодо удосконалення управління та підвищення ефективності діяльності підприємств, установ, організацій			
- наявність результатів власних наукових досліджень, конкретних методів, методик і моделей			
6. ВИМОГИ ДО ВИСНОВКІВ: перелік основних результатів, узгодженість з завданнями			
ВИСНОВОК КОМІСІЇ (дата)			
Попередній: потребує суттєвої доробки (-) або не потребує (+)			
Остаточний: може або не може бути допущений до захисту			
Комісія: / /			
Дата остаточного проходження попереднього захисту (зазначається у разі потреби):			

2. Результати нормо контролю дотримання ДСТУ 3008-95 «Звіти в сфері науки й техніки»

Критерії оцінки	Результати та дата контролю	
	попереднього	остаточного
1. Дотримання загальних вимог до:		Усунені Ні
- розміру паперу		Усунені Ні
- інтервал тексту		Усунені Ні
- поля		Усунені Ні
- розташування, нумерація та шрифт розділів та підрозділів		Усунені Ні
- розмір абзацного відступу		Усунені Ні
- відстань між заголовками та текстом		Усунені Ні
2. Дотримання вимог до нумерації сторінок		Усунені

КР		Ні
3. Дотримання вимог до нумерації додатків		Усунені Ні
4. Дотримання вимог до ілюстрацій:		Усунені Ні
- розташування		Усунені Ні
- нумерація та назва		Усунені Ні
5. Дотримання вимог до таблиць:		Усунені Ні
- нумерація та назва		Усунені Ні
- заголовок граф		Усунені Ні
- перенос таблиць		Усунені Ні
6. Дотримання вимог до оформлення списків		Усунені Ні
7. Дотримання вимог до формул:		Усунені Ні
- виконано у редакторі формул		Усунені Ні
- нумерація		Усунені Ні
- розшифровка складових		Усунені Ні
- відстань між формулою та попереднім або наступним текстом		Усунені Ні
8. Дотримання вимог до оформлення посилань		Усунені Ні
9. Оформлення відповідно вимогам кафедри:		Усунені Ні
- титульної сторінки		Усунені Ні
- завдання на КР		Усунені Ні
- змісту		Усунені Ні
- списку використаних джерел		Усунені Ні
ВИСНОВОК З НОРМОКОНТРОЛЮ		
Попередній: потребує суттєвої доробки(-) або не потребує (+)		
Остаточний:		
- може бути допущений до захисту		
- не може бути допущений до захисту		
Нормоконтроль	/	/
Дата остаточного підписання КР:		

Форма подання голові екзаменаційної комісії

**ПОДАННЯ
ГОЛОВІ ЕКЗАМЕНАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ
ЩОДО ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ**

Направляється (прізвище, ім'я, група)*

до захисту кваліфікаційної роботи (вказується «бакалавра» чи «магістра»)*
за спеціальністю (номер і назва спеціальності)*
освітньою програмою (назва освітньої програми)*

Тема роботи: (тема роботи за наказом)*

Висновок керівника кваліфікаційної роботи

Здобувач вищої освіти (вписується текст висновку у відповідності до п. 5.11 даного Положення)*

Керівник роботи (прізвище, ім'я, по батькові, посада)*
(підпис)* (число)* (місяць)* (рік) * р.

Висновок кафедри про кваліфікаційну роботу

Кваліфікаційна робота розглянута (число)* (місяць)* (рік) р.,
на засіданні кафедри від протокол № (№ протоколу)*

Комісією з академічної доброчесності фактів порушення академічної доброчесності не встановлено.

Здобувач (прізвище, ім'я)*
допускається до захисту кваліфікаційної роботи.

Завідувач кафедри (назва кафедри)*

(підпис)* (число)* (місяць)* (прізвище, ініціали)* (рік) * р.

Декан (назва факультету)*

(підпис)* (число)* (місяць)* (прізвище, ініціали)* (рік) * р.

* Замість тексту у дужках із зірочкою розміщується інформація за змістом.

Ці примітки на аркуші подання не відтворюються.

Особливості використання наукового стилю викладу інформації

Основні особливості наукового стилю включають:

Об'єктивність і точність – інформація подається без емоційних висловлювань або особистих оцінок, з точним використанням термінології та фактів.

Логічність і послідовність – текст має чітку структуру, а виклад інформації підпорядковується логічним зв'язкам. Кожен аргумент повинен випливати з попереднього і бути обґрунтованим.

Використання спеціальної термінології, професійних термінів та понять, що стосуються відповідної галузі знань.

Інформація має викладатися коротко, стисло, без можливості подвійного тлумачення, без зайвих деталей, але достатньо для розуміння суті.

Кожне твердження має бути підкріплене фактами, доказами, результатами досліджень або авторитетними джерелами.

Використовується офіційна мова без скорочень, розмовних слів або стилістичних прикрас.

Безособовість викладу («досліджено», «проаналізовано» тощо), або виклад від першої особи множини, наприклад «ми визначили», «ми проаналізували», що доводить спільність наукових пошуків (здобувач і науковий керівник) та посилання на попередні дослідження з даної теми.

Також варто зазначити, що для наукового стилю характерне використання дієслівно-іменних зворотів. Вони надають формалізованості тексту. Прикладами таких оборотів можуть бути такі фрази, як: «дати підтвердження», «мати значення» та інші.

Науковий стиль забезпечує чітке, логічне та обґрунтоване подання інформації.

Приклади наукового стилю:

1. Аналіз технологічного процесу. «На основі проведеного аналізу було визначено, що оптимізація технологічного процесу виробництва можлива за рахунок зменшення енергоспоживання на етапі первинної обробки матеріалу. Для цього рекомендовано впровадити нові методи термічної обробки, що забезпечують підвищення продуктивності на 15%».

2. Опис алгоритму. «Запропонований алгоритм розв'язання задачі оптимізації базується на застосуванні методу генетичних алгоритмів, що дозволяє зменшити час пошуку оптимального рішення на 20% у порівнянні з традиційними методами. Оцінка ефективності алгоритму проводилася на наборі тестових даних».

3. Розробка технічних рішень. «Розроблена система автоматичного керування дозволяє здійснювати моніторинг параметрів роботи двигуна в режимі реального часу. Використання даної системи забезпечує підвищення точності вимірювання на 0,05%, що суттєво впливає на загальну продуктивність та надійність роботи обладнання».

4. «На нашу думку, це рішення є найбільш оптимальним з огляду на такі критерії, як...» – підкреслює аргументованість авторської позиції та допомагає уникнути надмірної суб'єктивності, надаючи формулюванню належної ваги.

5. «Результати проведеного дослідження дають можливість дійти висновку про недостатню ефективність існуючих методів...» – ефективна фраза для підведення підсумків дослідження, зокрема, коли необхідно вказати на слабкі місця або проблеми, виявлені під час аналізу.

6. «Нами було вивчено вплив певних факторів на...» – ця фраза часто використовується для опису етапів дослідження, акцентуючи увагу на практичній роботі автора та досягнутих результатах.

7. «Можна зробити висновок про те, що отримані дані свідчать про...» – застосовується для підсумкових тверджень і висновків, які ґрунтуються на проведених дослідженнях.

8. «Таким чином, проведений аналіз дозволяє стверджувати, що...» – підходить для узагальнення висновків, базуючись на результатах роботи, і допомагає чітко підвести підсумок розділу або всієї роботи.

9. «Згідно з отриманими даними, можна стверджувати, що...» – формулювання, яке використовується для логічного підсумування розглянутої теми або питання, на основі обробленої інформації.

10. «Аналіз результатів дослідження показав, що...» – ця фраза підкреслює результативність роботи та служить для переходу від опису процесу до формулювання висновків.

Використання цих фраз сприяє чіткому структуруванню наукової роботи, робить її логічною, переконливою та зрозумілою. Вони відображають основні риси наукового стилю, такі як точність, чіткість, спеціалізована термінологія, обґрунтованість висновків і орієнтація на факти та результати досліджень.

Вимоги до оформлення тексту кваліфікаційної роботи

Оформлення нумерації

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів, рисунків, таблиць та формул слід подавати арабськими цифрами без знаку №. Першою сторінкою роботи є титульна, яка включається в загальну нумерацію, але номер на ній не ставиться. Нумери проставляються починаючи зі змісту.

Зміст має містити назви та номери початкових сторінок всіх структурних частин. Нумери ставлять у правому верхньому куті починаючи зі змісту (номер «4»). Крапка після номера не ставиться.

Розділи нумеруються арабськими цифрами без знаку № і без крапки. Зміст, вступ, висновки, список використаних джерел не мають порядкових номерів. Номер розділу ставиться перед його назвою, яка друкується великими літерами.

Підрозділи нумеруються в межах кожного розділу, використовуючи номер розділу та порядковий номер підрозділу, між якими ставиться крапка, наприклад, «1.2» (другий підрозділ першого розділу). Наприкінці номера підрозділу ставиться крапка, наприклад: 2.3.

Оформлення ілюстрацій

Ілюстрації доповнюють текст роботи, поглиблюючи розкриття суті явища. У тексті на кожну ілюстрацію необхідно робити посилання з коментарем.

Ілюстрації (схеми, креслення, графіки тощо) і таблиці слід подавати безпосередньо після тексту, де їх згадано вперше, або на наступній сторінці. Якщо вони розміщені на окремих сторінках, їх потрібно включати до загальної нумерації. Ілюстрації чи таблиці розмірами понад формат А4 враховуються як одна сторінка та розміщуються відповідно до згадування в тексті або у додатках. На всі ілюстрації обов'язково мають бути посилання в тексті.

Ілюстрації позначаються словом «Рис.» і нумеруються послідовно в межах розділу, за винятком ілюстрацій у додатках, які мають власну нумерацію в межах додатку.

Номер ілюстрації складається з номера розділу та порядкового номера, між якими ставиться крапка, наприклад: «Рис. 1.2. Назва...» (другий рисунок першого розділу). Номер, назва і пояснювальні підписи до ілюстрації розміщуються під нею в зазначеній послідовності.

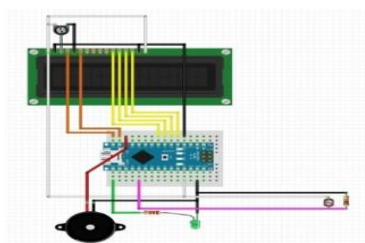

Рис. 1.2. Матеріальна база для елемента стенду
Джерело: систематизовано автором на основі [7; 8].

Оформлення таблиць

Цифровий матеріал, як правило, подається у формі таблиць. При їх оформленні слід дотримуватися наступних вимог:

1. Таблицю розміщують після першого згадування про неї в тексті роботи, використовуючи скорочення «табл. ...» (наприклад, «... наведено в табл. 2.1»).

2. Таблиці нумерують послідовно всередині кожного розділу (за винятком тих, що розміщені в додатках). В правому верхньому куті зазначається напис «Таблиця», після чого йде її номер, складений з номера розділу і порядкового номера таблиці, розділені крапкою

(наприклад, «Таблиця 2.1», тобто *перша таблиця другого розділу*). Під таблицею обов'язково наводиться її назва, яка друкується симетрично до тексту сторінки, і починається з великої літери.

3. Заголовки стовпців і колонок таблиці починаються з великої літери, підзаголовки, що є частиною заголовку, – з малої літери. Підзаголовки, що є самостійними, починаються з великої літери.

4. Таблиці у форматі альбомної орієнтації слід розміщувати так, щоб їх можна було читати без повороту аркуша або з поворотом за годинниковою стрілкою. Якщо таблиця займає декілька сторінок, після заголовку першої сторінки таблиці вказуються номери колонок. При перенесенні частини таблиці на іншу сторінку праворуч від її подальших частин додається напис «Продовження таблиці ...» і зазначається номер таблиці (наприклад, «Продовження таблиці 2.1»). На таких сторінках таблиця починається не з заголовку, а з рядка, що містить номери колонок.

5. Недопустимо відривати назву таблиці від самої таблиці, розміщуючи їх на різних сторінках роботи.

6. Таблиці друкуються 12 кеглем, шрифт «Times New Roman», інтервал 1,5 рядків.

Приведений нижче приклад показує правильний формат оформлення таблиці.

Таблиця 2.1

Розрахунок векторів сталого використання та освоєння
прісноводних ресурсів Чорного моря

<i>I</i>	<i>ki</i>	Миколаївська область			Одеська область			Херсонська область		
		<i>Nir</i>	ΔIir	<i>Vir</i>	<i>Nir</i>	ΔIir	<i>Vir</i>	<i>Nir</i>	ΔIir	<i>Vir</i>
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
X1	0.2	1.0	0.06	1.01	1.2	0.03	1.26	1.3	0.08	1.41
X2	0.2	1.6	–0.02	1.54	2.7	–0.07	2.65	1.0	–0.15	0.85
X3	0.2	2.4	0.02	2.43	1.5	0.02	1.51	3.5	–0.01	3.48
X4	0.2	3.8	0.71	4.56	3.7	0.73	4.46	3.8	0.71	4.56
X5	0.2	0.8	0.10	0.89	4.4	–0.07	4.31	0.4	0.63	1.00
X				2.09			2.84			2.26
Y1	0.2	0.94	–0.43	0.51	0.52	–0.29	0.23	18.75	–4.47	14.28
Y2	0.4	2.41	0.23	2.64	0.05	–0.23	–0.18	0.01	0.02	0.04

Джерело: узагальнено автором за даними [5; 11; 21].

Оформлення формул

При оформленні формул у кваліфікаційній роботі необхідно дотримуватися таких правил:

1. Усі формули повинні нумеруватися в межах кожного розділу.

2. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули в цьому розділі, між якими ставиться крапка. Номер формули зазначається праворуч на рівні відповідної формули в круглих дужках, наприклад: (3.1) – це перша формула третього розділу.

3. Формули повинні бути створені за допомогою програмного редактора Microsoft Equation.

4. Пояснення до символів і числових коефіцієнтів у формулі подаються одразу після неї, у тій самій послідовності, в якій вони з'являються у формулі. Кожне пояснення починається з нового рядка. Перший рядок пояснення починається зі слова «де» без двокрапки.

5. Перед і після кожної формули необхідно залишати принаймні один порожній рядок. Якщо формула не вміщується в один рядок, її необхідно переносити після знака рівності (=) або після математичних операцій: плюс (+), мінус (–), множення (×) чи ділення (:).

Нижче наводиться приклад правильного оформлення формули.

$$k = \frac{\delta R/R}{\delta L/L}, \quad (3.1)$$

де R – опір датчика;
 δR – зміна опору;
 L – довжина (база) датчика;
 δL – зміна довжини;
 $\epsilon = \delta L/L$ – відносна деформація.

Оформлення посилань, цитувань та приміток

Посилання на джерела допомагають знайти документи, перевірити точність цитування, отримати необхідну інформацію про них та зрозуміти зміст.

Посилатися слід на останні видання публікацій, а на ранні – лише у випадках, коли в них є матеріал, відсутній у більш новому виданні. Посилання вказують порядковим номером за списком джерел у квадратних дужках, наприклад: «... у праці [9] розглядається...». Якщо джерел декілька, номери розділяють крапкою з комою: «... [5; 17; 18]».

Посилання на ілюстрації наводяться за номером, наприклад: «на рис. 2.2», на формули – за номером формули: «... у формулі (3.3)», на таблиці – скорочено: «... у табл. 1.5». При повторних посиланнях використовують слово «дивись»: «див. табл. 1.5» або «див. рис. 2.2».

Основні вимоги до цитування:

- текст цитати береться в лапки « », подається в оригінальній формі та супроводжується посиланням на джерело з зазначенням сторінки, наприклад: [5, с. 8], тобто 5 – це номер джерела в списку використаних джерел, а 8 – номер сторінки, звідки взято цитований текст;
- цитата має бути повною, а пропуски позначаються трьома крапками (...);
- непряме цитування (переказ) вимагає точного передання думки автора та посилання на джерело;
- для вираження ставлення до цитати використовують знаки питання чи оклику в круглих дужках.

Оформлення скорочень

Оформлення скорочень у кваліфікаційній магістерській роботі має відповідати певним правилам, що дозволяють забезпечити зрозумілість та однозначність тексту:

1. При першому згадуванні терміну або поняття, яке планується скорочувати, слід подати його повністю, а скорочення вказати в дужках. Наприклад: «Система управління якістю (СУЯ)».

2. У кваліфікаційній роботі на початку (після змісту) може бути поданий окремий *список використаних скорочень*. У ньому в алфавітному порядку зазначаються всі використані скорочення та їх розшифровка.

3. Загальноживані скорочення, наприклад, «т.д.» (так далі), «т.з.» (так звані) використовуються відповідно до загальноприйнятих правил, без додаткового пояснення в списку скорочень.

Скорочення мають використовуватися з обережністю, аби не ускладнювати сприйняття тексту.

Допустимо також детальне розшифрування скорочень подавати в примітці. Примітки нумеруються в межах сторінки, а якщо примітка одна, її не нумерують.

Оформлення додатків

Додатки оформлюються як продовження кваліфікаційної роботи та розміщуються в порядку їхнього згадування в основному тексті. Кожен додаток повинен мати заголовок, який розташовується у верхній частині сторінки симетрично до тексту. Над заголовком посередині рядка напівжирним шрифтом маленькими літерами з великої друкується слово «Додаток», а поруч – велика літера, що позначає його номер.

Додатки позначаються послідовно великими літерами української абетки, за винятком Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь (наприклад, Додаток А, Додаток Б, Додаток В). Перший додаток позначають як Додаток А. У тексті роботи повинно бути посилання на кожен додаток.

Ілюстрації, таблиці та формули у додатках нумеруються в межах кожного додатка. Наприклад: Рис. Д.1.2 (другий рисунок першого розділу Додатка Д), Таблиця Б.1 (перша таблиця Додатка Б), формула (А.1) (перша формула Додатка А).

Якщо частину додатка переносять на іншу сторінку, над наступними частинами пишуть «Продовження додатку...» з зазначенням номера (наприклад: «Продовження додатку А»). Для таблиць і ілюстрацій пишуть «Продовження таблиці...» з відповідним номером (наприклад: «Продовження таблиці Д.2»).

Реальні документи, копії, розрахункові таблиці та графічні матеріали великого розміру також слід розміщувати у додатках, де допускається написання назви додатку «від руки». Ілюстрації повинні доповнювати текст і мати відповідне посилання з коментарем у роботі.

Оформлення списку використаних джерел

Оформлення списку використаних джерел слід подавати згідно з вимогами державного стандарту ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні вимоги та правила складання», який установлює види бібліотечних посилань, правила та особливості їхнього складання і розміщування у документах. Зазначається автор (якщо є), назва, місце видання, видавництво, рік видання, загальна кількість сторінок у книзі. Назви використаних робіт не перекладають і подають мовою оригіналу.

Приклади оформлення бібліографічного опису (ДСТУ 8302:2015)

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Книги: Один автор	1. Горбунова А. В. Управління економічною захищеністю підприємства: теорія і методологія : монографія. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 240 с. 2. Дробот О. В. Професійна свідомість керівника : навч. посіб. Київ : Талком, 2016. 340 с.
Два автори	1. Білобровко Т. І., Кожуховська Л. П. Філософія науки й управління освітою : навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький, 2015. 166 с. 2. Горошкова Л. А., Волков В. П. Виробничий менеджмент : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 131 с.
Три автори	1. Аніловська Г. Я., Марушко Н. С., Стоколоса Т. М. Інформаційні системи і технології у фінансах : навч. посіб. Львів : Магнолія 2006, 2015. 312 с. 2. Якобчук В. П., Богоявленська Ю. В., Тищенко С. В. Історія економіки та економічної думки : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2015. 476 с.
Чотири і більше авторів	1. Операційне числення : навч. посіб. / С. М. Гребенюк та ін. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 88 с. 2. Клименко М. І., Панасенко Є. В., Стреляєв Ю. М., Ткаченко І. Г. Варіаційне числення та методи оптимізації : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 84 с.
Автор(и) та редактор(и)/упорядники	1. Березенко В. В. PR як сфера наукового знання : монографія / за заг. наук. ред. В. М. Манакіна. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 362 с. 2. Бутко М. П., Неживенко А. П., Пепа Т. В. Економічна психологія : навч. посіб. / за ред. М. П. Бутко. Київ : ЦУЛ, 2016. 232 с.
Без автора	1. Миротворення в умовах гібридної війни в Україні : монографія / за ред. М. А. Лепського. Запоріжжя : КСК-Альянс, 2017. 172 с. 2. Сучасне суспільство: філософсько-правове дослідження актуальних проблем : монографія / за ред. О. Г. Данильяна. Харків : Право, 2016. 488 с.
Багатотомні видання	1. Енциклопедія Сучасної України / редкол.: І. М. Дзюба та ін. Київ : САМ, 2016. Т. 17. 712 с. 2. Правова система України: історія, стан та перспективи : у 5 т. / Акад. прав.

	наук України. Харків : Право, 2009. Т. 2 : Конституційні засади правової системи України і проблеми її вдосконалення / заг. ред. Ю. П. Битяк. 576 с.
Автореферати дисертацій	1. Бондар О. Г. Земля як об'єкт права власності за земельним законодавством України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.06. Київ, 2005. 20 с. 2. Гнатенко Н. Г. Групи інтересів у Верховній Раді України: сутність і роль у формуванні державної політики : автореф. дис. ... канд. політ. наук : 23.00.02. Київ, 2017. 20 с.
Дисертації	1. Левчук С. А. Матриці Гріна рівнянь і систем еліптичного типу для дослідження статичного деформування складених тіл : дис. ... канд. фіз.-мат. наук : 01.02.04. Запоріжжя, 2002. 150 с. 2. Вініченко О. М. Система динамічного контролю соціально-економічного розвитку промислового підприємства : дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.04. Дніпро, 2017. 424 с.
Законодавчі та нормативні документи	1. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. Дата оновлення: 28.09.2017. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18 . (дата звернення: 15.08.2019). 2. Деякі питання стипендіального забезпечення : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 р. № 1050. <i>Офіційний вісник України</i> . 2017. № 4. С. 530–543.
Архівні документи	1. Лист Голови Співки «Чорнобиль» Г. Ф. Лепіна на ім'я Голови Ради Міністрів УРСР В. А. Масола щодо реєстрації Статуту Співки та сторінки Статуту. 14 грудня 1989 р. <i>ЦДАГО України</i> (Центр. держ. архів громад. об'єднань України). Ф. 1. Оп. 32. Спр. 2612. Арк. 63, 64 зв., 71. 2. Наукове товариство ім. Шевченка. <i>Львів. наук. б-ка ім. В. Стефаника НАН України</i> . Ф. 1. Оп. 1. Спр. 78. Арк. 1–7.
Патенти	1. Люмінесцентний матеріал: пат. 25742 Україна: МПК6 C09K11/00, G01T1/28, G21H3/00. № 200701472; заявл. 12.02.07; опубл. 27.08.07, Бюл. № 13. 4 с. 2. Спосіб лікування синдрому дефіциту уваги та гіперактивності у дітей: пат. 76509 Україна. № 2004042416; заявл. 01.04.2004; опубл. 01.08.2006, Бюл. № 8 (кн. 1). 120 с.
Препринти	1. Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами. Чорнобиль : Ін-т з проблем безпеки АЕС НАН України, 2006. 7, [1] с. (Препринт. НАН України, Ін-т проблем безпеки АЕС; 06-1). 2. Шилиєв Б. А., Воеводін В. Н. Розрахунки параметрів радіаційного пошкодження матеріалів нейтронами джерела ННЦ ХФТІ/ANL USA з підкритичним складанням, що керується прискорювачем електронів. Харків: ННЦ ХФТІ, 2006. 19 с.: іл., табл. (Препринт. НАН України, Нац. наук. центр «Харк. фіз.-техн. ін-т»; ХФТІ2006-4).
Стандарти	1. ДСТУ 7152:2010. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках. [Чинний від 2010-02-18]. Вид. офіц. Київ, 2010. 16 с. (Інформація та документація). 2. ДСТУ ISO 6107-1:2004. Якість води. Словник термінів. Частина 1 (ISO 6107-1:1996, IDT). [Чинний від 2005-04-01]. Вид. офіц. Київ : Держспоживстандарт України, 2006. 181 с.
Каталоги	1. Історико-правова спадщина України : кат. вист. / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка; уклад.: Л. І. Романова, О. В. Земляніщина. Харків, 1996. 64 с. 2. Пам'ятки історії та мистецтва Львівської області : кат.-довід. / авт.-упоряд.: М. Зобків та ін. ; Упр. культури Львів. облдержадмін., Львів. іст. музей. Львів : Новий час, 2003. 160 с.
Бібліографічні покажчики	1. Микола Лукаш : біобібліогр. покажч. / уклад. В. Савчин. Львів : Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2003. 356 с. (Українська біобібліографія ; ч. 10). 2. Яценко О. М., Любовець Н. І. Українські персональні бібліографічні покажчики (1856-2013). Київ : Національна бібліотека України ім. В. І.

	Вернадського, 2015. 472 с. (Джерела української біографістики ; вип. 3).
Частина видання: книги	1. Гетьман А. П. Екологічна політика держави: конституційно-правовий аспект. <i>Тридцять років із екологічним правом: обрані праці</i> . Харків, 2013. С. 205-212. 2. Алексєєв В. М. Правовий статус людини та його реалізація у взаємовідносинах держави та суспільства в державному управлінні в Україні. <i>Теоретичні засади взаємовідносин держави та суспільства в управлінні</i> : монографія. Чернівці, 2012. С. 151–169.
Частина видання: матеріалів конференцій (тези, доповіді)	1. Микитів Г. В., Кондратенко Ю. Позатекстові елементи як засіб формування медіакультури читачів науково-популярних журналів. <i>Актуальні проблеми медіаосвіти в Україні та світі</i> : зб. тез доп. міжнар. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 3-4 берез. 2016 р. Запоріжжя, 2016. С. 50–53. 2. Соколова Ю. Особливості впровадження проблемного навчання хімії в старшій профільній школі. <i>Актуальні проблеми та перспективи розвитку медичних, фармацевтичних та природничих наук</i> : матеріали III регіон. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 29 листоп. 2014 р. Запоріжжя, 2014. С. 211–212.
Частина видання: довідкового видання	1. Пирожкова Ю. В. Благодійна організація. <i>Адміністративне право України</i> : словник термінів / за ред.: Т. О. Коломєєць, В. К. Колпакова. Київ, 2014. С. 54–55. 2. Сірий М. І. Судова влада. <i>Юридична енциклопедія</i> . Київ, 2003. Т. 5. С. 699.
Частина видання: продовжуваного видання	1. Левчук С. А., Мельник А. А. Дослідження статичного деформування складених циліндричних оболонок за допомогою матриць типу Гріна. <i>Вісник Запорізького національного університету. Фізико-математичні науки</i> . Запоріжжя, 2015. № 3. С. 153–159. 2. Левчук С. А., Рак Л. О., Мельник А. А. Моделювання статичного деформування складеної конструкції з двох пластин за допомогою матриць типу Гріна. <i>Проблеми обчислювальної механіки і міцності конструкцій</i> . Дніпропетровськ, 2012. Вип. 19. С. 212–218.
Частина видання: періодичного видання (журналу, газети)	1. Коваль Л. Плюси і мінуси дистанційної роботи. <i>Урядовий кур'єр</i> . 2017. 1 листоп. (№ 205). С. 5. 2. Біленчук П., Обіход Т. Небезпеки ядерної злочинності: аналіз вітчизняного і міжнародного законодавства. <i>Юридичний вісник України</i> . 2017. 20-26 жовт. (№ 42). С. 14–15. 3. Bletska D. I., Glukhov K. E., Frolova V. V. Electronic structure of 2H-SnSe ₂ : ab initio modeling and comparison with experiment. <i>Semiconductor Physics Quantum Electronics & Optoelectronics</i> . 2016. Vol. 19, No 1. P. 98–108.
Електронні ресурси	1. Влада очима історії : фотовиставка. URL: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/photogallery/gallery?galleryId=157257 (дата звернення: 15.11.2017). 2. Яцків Я. С., Маліцький Б. А., Бублик С. Г. Трансформація наукової системи України протягом 90-х років XX століття: період переходу до ринку. <i>Наука та інновації</i> . 2016. Т. 12, № 6. С. 6–14. DOI: 10.15407/scin12.06.00613T.